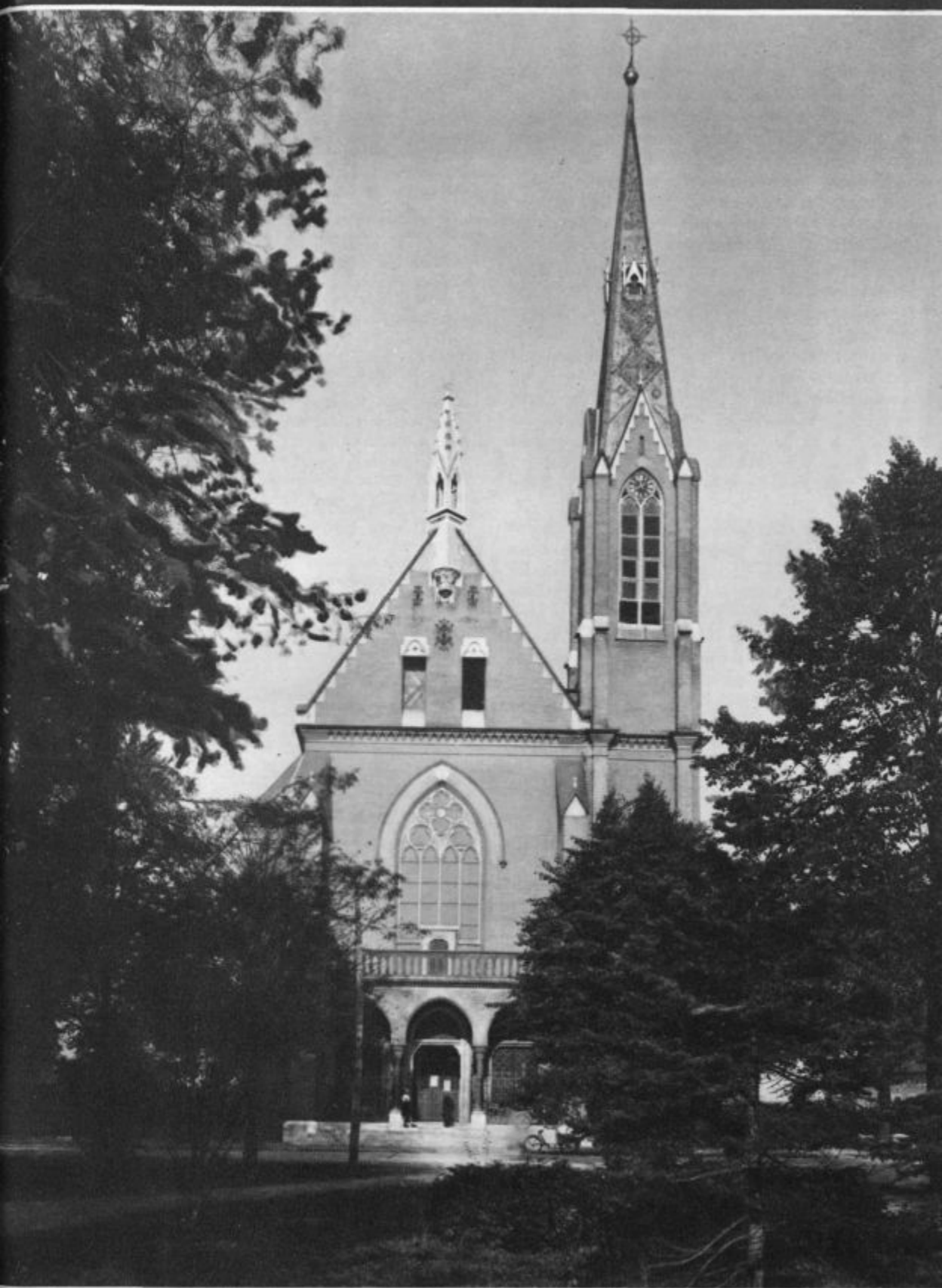

Bogoljub

Oktober 1939

Razno.

Igra o »Kraljestvu božjem« — je ganljiva, pretresljiva, pa tudi osrčujoča pridiga, ki prime, gane pa dviga vsakega bralca, kaj šele gledalca. Žal, da je proizvajanje v obliki, kakor je zamišljena, le redkokdaj omogočeno. Kar smo videli na ljubljanskem Stadionu 29. julija zvečer, je nepopisno. Tujci in domačini so občudovali ne le členovitost ter skrbno razdelitev in urejenost prostornin, ampak predvsem to morje množic, ki so se vsipale na svoje sedeže in mesta in nudile zares pisano, slikovito in zajemljivo podobo.

V igri se predočuje svet, kakršen je danes skoraj povsod. Satanovo delo je glede na človeške slabosti kaj lahko. Največjo oporo mu nudijo zastopniki in pomočniki sedmerih naglavnih grehov. V svoji drzkosti našteva lucifer tudi napake dobrih in jim vrže v brk marsikatero grenko. »Sveti« so zbrani okrog nadangela Mihaela in njegovih angelov, nasproti pa hrumi in divjá četa posvetnjakov s poglavarjem satanom. Očitki izvablajo v dobrih občutke kesanja in zaupanja v božje usmiljenje.

Nad vse veličasten je preobrat, ko lucifer v zavesti svojega gospostva in moči končno čuti, da se mora premagati umakniti. Mihael napove, da se bliža nova doba, doba krščanske obnove. V tem pa že nastopajo in prihajajo od vseh strani skupine fantov in deklet in razne druge vrste verne krščanske mladine s plamenicami v rokah. Satan s svojimi se začne umikati. Krščanska mladina pa osvaja svet za Kristusa. Pesem »Živel Kristus Kralj« zadoni po vsej areni iz grl gledalcev in igralcev. Čudovit in pretresljiv prizor. Taka reč se mora samo videti. Veseli smo, da več ko 40.000 oseb lahko spričuje o mogočnem vtisu, ki ga je napravila ta edinstvena igra.

Smešno naziranje med pogani. V provinci Hupeh na Kitajskem so imeli dolgo dobo burkasto navado, da so ob času suše napovedali procesijo. Posebnost tega spreveda je bil pa mlad kužek, ki so ga oblekli v najbolj pisane cunje in navezali pod stol. Da je bila vsa komedija še bolj smešna, so poklicali več čudno našemljenih kulijev (delavcev), ki so pisanega psička v sprevedu nosili.

Zakaj?

Mislili so ti v poganstvo zakopani ljudje takole: Če se bo vse mesto hahljalo in režalo nad tem šemastim prizorom, ni spak, da bi ne bili pozorni tudi njih bogovi, ki bi jih spravilo to vedenje v dobro voljo. Če se pa začno smejati bogovi — tako so mislili pogani — je pa led prebit. Ni mogoče, da bi ne opustili jeze, marveč bodo v oblakih bivajočega zmaja nagnali, da bo zbral dež in ga razpršil po zemlji.

Odgovori.

A. K. in J. B.: Lepa pesem je umetnina. K temu pa spada zdrava, klena vsebina, pravilna oblika (metrum, rime) in brezhiben jezik. Že Rimljani so trdili, da pravih pesnikov ni veliko, kajti »poeta nascitur« — pesnik mora biti rojen za to, t. j. mu mora biti pesniška žilica prirojena. Vsem, ki se dobrohotno oglašajo in pošiljajo pesnitvi podobne izdelke brez pravilne oblike, se sicer toplo zahvaljujemo za dobro voljo, objaviti pa ne moremo kaj prida, razen če kateri poskus v uredniški kovačnici obdelamo.

M. P.: Zahval osebnega značaja ne moremo sprejemati v list, ker nikomur nič ne koristijo.

Kako je z Marijino družbo, ki je zaspala in več let ni imela ne nobenega sprejema ne shoda? Ali more zopet sprejemati, ali pa je treba skrbeti, da se nanovo ustanovi in glavni rimski pridruži?

Dotična Marijina družba more brez ovire zopet sprejemati. Nanovo bi jo bilo treba ustanoviti, če bi bila od škofa kanonično razpuščena.

Ali sme Marijina družba imeti svoje shode v drugi cerkvi in ne več v tisti, ki je v ustanovni listini navedena?

Kongregacija zaradi tega ne izgubi svoje veljavnosti. Le to je pripomniti, da člani potem ne dobe odpustkov, ki so navezani na ustanovni lokal.

Ali more Marijina kongregacija, ki je ustanovljena za dekleta in žene, zbirati mladenke do 25. leta posebej, žene od 25. leta dalje pa zopet posebej, tako da sta prav za prav dve kongregaciji?

Seveda je dovoljeno, da ima kongregacija dva ločena oddelka. Svetovati je pa, da se za starejši oddelek ustanovi nova kongregacija.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAB

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT.6/II

P * O * M * A * R * I * J * I * K * I * E * Z * V * S * V

OKTOBER

XXXVII. LETNIK

1939

Po kongresu Kristusa Kralja

Ob kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani sem se spomnil te-le resnične zgodbe:

V Damasku, na severu od Svete dežele, je stala v starih časih ljubka cerkev, posvečena sv. Janezu Krstniku. Ko so prišli v Damask mohamedanci, so jo l. 634 deloma spremenili v mošejo. L. 708 so jo razdejali in potem spet zgradili. Ko je pozneje pogorela, so jo trikrat nanovo pozidali v obliki velike mošeje. To je bilo v letih 1069, 1400 in 1893. Vsa opustošenja in vsi požari pa so pustili na velikih vratih južnega zidu v grškem jeziku krščanski napis: »Tvoje kraljestvo je kraljestvo za vse čase in tvoje gospostvo za vse rodoe.« (Ps 145, 13.)

O našem veličastnem kongresu so spretna peresa toliko lepega napisala, da je meni treba povedati samo še tri reči:

1. Kristus Kralj in mučeništvo.

Ne vem, ali ste tudi vi opazili, da se je ob kongresu kar naprej govorilo o mučeništvu za Kristusa Kralja.

Najprej v sredo zvečer, ko je v frančiškanski dvorani kanonik Sancho pretresljivo popisoval boj španskih katoličanov z brezbožnim komunizmom. Tako so to strašno borbo razumeli Frankovi častniki in vojaki, ki so umirali s klicem: »Živel Kristus Kralj!« In tako sta ga razumela tudi prejšnji in sedanji sveti oče, ki je pred nekaterimi tedni zastopnikom Frankove armade skazal izredno čast, da so smeli — dva tisoč po številu — v papeževo sprejemno dvorano priti z orožjem. Kaj podobnega se že več ko dve sto let ni zgodilo!

Isto misel je še zgovorneje razvil v soboto dopoldne v Delavski zbornici francoski jezuit Ledit, ki je na kongresu priredil tako zanimivo in poučno špansko razstavo. Ponovno in tudi po Frankovi zmagi je bil na Španskem in je vse ogle-

dal in sprašal. Njegove s slikami, številkami in dejstvi podprte besede so morale vsakega prepričati, da je bila španska vojska ne samo državljanski spor, ampak ljuta borba vere z nevero, luči s temo, Kristusa Kralja z vladarjem tega sveta.

Nič manj zgovorno ni pokazal na mučeništvo ognjeviti italijanski govornik Pellegrino v četrtek popoldne. »Množice se morajo spet vaditi v želji po mučeništvu, kristjani se morajo spet vzgajati za to, da bi bili sposobni za mučeništvo.« — »Kdor bo zgubil svoje življenje, ga bo našel v Kristusu.«

Res, poglejte na Rusko, v Mehiko, na Špansko ali še bliže, pa vam mora biti jasno, da še nobeno stoletje ni bilo tako mučeniško, kakor je dvajseto, ki v njem živimo mi!

Ali smo torej priredili VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja kot Kralja mučencev? Ali smo rekli: »Regem martyrurum — venite adoremus! Kralja mučencev — pridite molimo!« Ali je bil ves ta sijaj in vse to navdušenje in vse to nedopovedljivo slavlje zaigra v novo trpljenje za vero in za Kristusa Kralja?

Prav lahko. Vsaj papežev odposlanec je v petek večer dejal v tistem odstavku, ki ga je italijansko povedal: »Ne mislimo, da po kongresu nastopi zlata doba popolnega miru in brezskrbnega ugodja! Ne, treba se bo boriti, trpeti in žrtvovati za Kristusa Kralja — morda prav do mučeništva.«

Ob ljubljanskem kongresu Kristusa Kralja so dvomljivci Pilati z novim podarkom vpraševali: »Ali si ti kralj?« Zato je župnik Laros po pravici zapisal v svoje predavanje besedo, ki jo je pred sto leti izrekel veliki angleški kardinal Newman: »Kristus nikoli ne bo kar vidno vladal na zemlji in vedno bo le majhna četa rešila krščanstvo za prihodnost.«

Res je ljubljanski kongres v vse zvočnike sveta mogočno zaklical: »Kristus mora kraljevati!« A tudi po kongresu dvajsetih narodov bo še resnična beseda nemškega pisatelja Kluga: »Nekje na zemlji je vedno pasijon: Poslanske zbornice obsojajo Sina božjega... radi bi ga uklenili, zvezali, osmešili, razglasili za mrtvega... Nekje Jezus vedno hodi križev pot, po krivem ga tožijo, pobalinsko sramote in mu pravijo: blazni judovski kralj namesto: Kralj sveta. Pilat, dvomljivec in slabič, še danes ni umrl; in Herod, prvi komedijant, ko treba odgovoriti, kdo je Kristus, ali Ana in Kajfa in njih 'pravični' in 'pošteni' tovariši še vedno žive. In vedno se najdejo ljudje, ki velikodušno pomiloste Barabo in odobravajo tistega, ki je Gospoda izdal. Vedno je nekje vstajenje Kristusa, ki je umrl, pa se ni dal premagati, in vedno je kje zakrknjena slepota, ki noče videti njegovega sijaja.«

Duhovni tovariš mi je pripovedoval, da so ga na povratku s kongresne igre v stranski ulici napadli člani znane mladinske organizacije s porogljivim »Hvaljen Jezus«. O dveh slovenskih vsakdanjih časopisih je pa itak znano, da sta o kongresu, ki se je z zlatimi črkami zapisal v slovensko zgodovino, poročala prav tako malo kakor o Evharističnem zborovanju v Budimpešti.

Ta »Hvaljen Jezus«, da po novem govorim, je popolnoma »v redu«. Saj poleg drugega ne smete pozabiti, da verni slovenski narod nima verske šole. Naša šola namreč po učnem načrtu in učnih knjigah ni skoraj nič bolj verna kot francoska. O francoski je pa pred kratkim zapisal znani državnik Andrej Tardieu v časopis Journal: »Naša državna šola z redkimi izjemami vzgaja materialiste in egoiste (sebičneže). Dečkom, ki vendar čutijo v sebi plemenitejše težnje, se ubija v glavo, da

treba vsako stvar presojati po tem, koliko da nese. Ko so iz teh šol sneli križ, so s tem umorili ideal.«

Ali se v naši šoli res dosledno uči in poučarja, da »Kristus mora kraljevati«?

Res je zelo tolažilno, da je mednarodnemu kongresu predsedoval svetovnoizobražen slovenski vseučiliški profesor, bivši poslanik v Ameriki, odličen učenjak, medtem ko je njegov slovenski poklicni tovariš nam mlačnim katoličanom vest spraveval z globoko verskim predavanjem. Vseučiliški profesor, neduhovnik, je v unionski dvorani pred zastopniki dvajsetih narodov naprej molil: »Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu...«

Dvomljivec Pilat pa se zaradi tega ni zbežal in ni rekel: »Resnica!« Pomagal si je s tem, da je gospoda poslal k Herodu. Herod pa ga je ogrnil z belim plaščem.

Ko sem jutro po kongresu stopil pred božji oltar in ga poljubil na mestu, kjer počivajo koščice svetih mučencev, mi je bilo jasno kakor še nikoli, da je življenje kristjanovo mučeništvo in da ga zlasti sveta Kristusova žrtev dela sposobnega za mučeništvo.

Ubogi, trpeči, ponižani ljudje prihajajo ob svitu jutranje zarje in z mašnikom poljubijo oltar, ki je Kristus, in v oltarju mučeniške svetinje, kakor bi hoteli reči:

Vemo, da so to kosti tistih, ki so dali življenje in vso svojo kri za Kristusa, častljive svetinje velikih prvih kristjanov, Lavrencija, Štefana, Ignacija, Polikarpa, Sebastijana, Apolonije, Lucije, Agneze, relikvije iz Katakomb, ki so bile zbirališče, stadion in start velikih spoznavalcev Kristusa Kralja. Poljubimo jih, da bi iz njih šinila v našo dušo čarobna moč navdušenja za Kristusa Kralja.

Kajti ne vemo, kakšnim časom in dnevom in uram gremo naproti. (Dalje prih.)

Jos. Šimenc.

Družinski zaklad

*Drag zaklad doma je v hiši,
kjer visi še rožni venec.
Za družino je nebeških
milosti bogat studenec.*

*Kjer se skupno ob večerih
še pobožno, verno moli,
blagoslov — kot rosa v jutrih —
iz nebes se spušča dol.*

*Sreča tamkaj se razcveta,
Kristus kot Gospod kraljuje.
Vera, upanje, ljubezen
misli k Bogu povzdiguje.*

*Rožni venec — vez skrivnostna,
ki družino z nebom veže,
in Mariji slavo daje —
cilj: zveličanje doseže.*

Rohotnikov.

Kongresu trajno življenje

Obnova v Jezusu — to geslo je spajalo in vezalo vse delo, vsa razmišljanja in vse govore VI. mednarodnega kongresa v Ljubljani, posvečenega Kristusu Kralju. »Obnova v Jezusu se pa ne more izvršiti, ako mi ne sodelujemo,« ako ne sodelujejo vsi, ki so člani katoliške Cerkve. »Zakon božjega delovanja je pač tak, da Bog sam ne dela, ako človek sodelovanje odreče.«

Dobra volja, navdušenje, ki je prevzemalo domače in tuje udeležence mednarodnega zbora v Ljubljani, nas navdaja z veselim zapanjem, z optimizmom, da se bodo narodi, ki se vsi žele izmotati iz spon prežalostnih zmed, zmot in zapletljajev, prikopali do vira edine rešitve, ki je v Kristusu.

»Ni zlepa v zgodovini človeštva najti dobe, v kateri bi razdvojenost narodov bila večja kot danes, ker je sodobno ozračje napolnjeno z idejami, popolnoma nasprotnimi Jezusovemu nauku.«

Velik in usoden je čas, ki je v njem zbroval VI. mednarodni kongres. Zdi se, da je mnogokje svet pozabil na najvišjega Kralja, ki je pred 2000 leti postavil za vselej dve kraljevski zapovedi: ljubezni in pravice... Toda priče smo vsak dan, kako se — na žalost — ljubezen umika sovraštvu med narodi in kako pravica prepušča svoje mesto krivici in nasilju. Mesec za mesecem trepetajo narodi v neprestanem strahu pred vojno. Kako tudi ne, ko se še doslej ni docela razkadil dim svetovne vojske, ki

smo nje grozoto in divjost in nesrečne nasledke vsi starejši okušali.

Ali je še rešitev iz sedanjih zmed? Na to vprašanje je odločno in določno odgovoril mednarodni kongres v Ljubljani: da, ena in edina je sila, ki more in mora rešiti človeštvo: velesila, najmočnejše kraljestvo Kristusa Kralja. Ta velesila mora stopiti v borbo na vseh frontah. Orožje pa ji je skoval njen Vladar sam, ko je pred 2000 leti ustanavljal svoje kraljestvo. To duhovno orožje se imenuje ljubezen in pravica. Če zavladata te dve osrečujoči sestri, bo svet rešen razdvoja, prekucij, grozote vojská — bo rešen tudi za večnost.

Vsi, ki nam je bilo zaznamenovano čelo pri sv. krstu z zmagoslavnim znakom križa, moramo stopiti v bojne vrste Kristusove armade in dejansko sodelovati, ako hočemo priboriti zmagó, mir, srečo in zadovoljnost.

V tem pravcu in smislu se tako lepo ujemata delo kongresov Kristusa Kralja in delo Katoliške akcije. Kongresi Kristusa Kralja hočejo v nas katoličanih doseči, da priznavamo kraljestvo Jezusovo ne le v mišljenju, marveč da zastavimo vse svoje moči za to, da se bodo nauki božjega Učenika in Kralja vsepovsod in vsekdar tudi spolnjevali. Če smo Kristusovi v mišljenju in po delovanju, ne moremo mirovati, da bi ne vplivali tudi na okolico, v kateri živimo; ne moremo, da bi ne nastopali kot apostoli Kristusovi, kot Njegovi bojevnik. To pa je ravno namen in bistvo KA.

Angel varuh

*Z lučko življenja
dušo nesmrtno
vdihnil nam večni
je Gospodar.
Hkrati odbral je
rajskega kneza
v varstvo človeku
božji Vladar.*

*V letih otroških
v cvetni mladosti,
in ko poletje
z lic nam žari;
v starosti sivi
zvesto ob strani
vsekdar nam angel
varuh stoji.*

*Mimo prepadov
varno nas vodi,
dviga v višave
misli, želje.
Prošnje, molitve
k Bogu prinaša,
da nas usliši,
lajša gorjé.*

*Ko nam ugašal
dan bo življenja,
v boju ob strani
stal nam še bo.
Dušo — ta biser —
vzel bo v naročje,
z njo bo odplaval
v srečno nebo.*

Rohotnikov.

„Pa izstopim iz katoliške Cerkve!“

Saj imajo naši otroci nasplošno precej pouka v krščanskem nauku, saj hodijo naši mladostniki nasplošno vsako nedeljo poslušat pridige, saj slišijo tudi nauk o Kristusovi Cerkvi, saj je naša mladina po večini organizirana v katoliških društvih — pa vam kak fant, kako deklica, ko gre za zakonsko zvezo, brez resnega preudarka in tako grozno lahko umno odpade od katoliške Cerkve h kakim nekatiški verski ločini ali celo odpade od katoliške vere. Kdo more povedati, kako je to žalostno! Človek se sprašuje in sprašuje: »Le odkod to?« Podpisani je bil dalj časa v tujini in imel opravka tudi s takimi našimi ljudmi, ki so odpadli od Cerkve in vere, pa mu je dala skušnjava tale odgovor na zgorajšnje vprašanje: Domača hiša in morda domača cerkev jim nista dali tiste odporne moči, tiste globoko zasidrane verske zavesti, da bi ostali zvesti svojemu Bogu in Kristusovi Cerkvi.

Starši, starši, očetje in matere, kakšna pa je vaša vzgoja otrok? Velikokrat, oh, tako plitva! Dvakrat plitva: prvič, ker mnogo staršev tako malo skrbi, da bi bili njih otroci v krščanskih resnicah temeljito poučeni; drugič pa zato, ker jih tako malo uče potrebnega samopremagovanja. In ne samo nekaj pouka v verskih resnicah — ta pouk mora biti tak, da jim verske resnice pridejo globoko v zavest, v živo prepričanje, tako da jih vzljubijo, da so ponosni na to, da so v posesti resnice, da so katoliški kristjani. Naj vam govorim danes samo o prvem, o znanju verskih resnic. V drugo pa o prepotrebni vzgoji k samopremagovanju.

Ne bom vam govoril o skrajno vne-marnih zakonskih in starših, ki so s svojim slabim življenjem, s svojo versko brezbriznostjo vzrok, da jim postanejo otroci potepuhi, tatovi, roparji ali celo ubijalci, hčere pa ničemurne delomržne vlačuge. (O ti preljuba Katoliška akcija, kako široko polje prepotrebne in tako zaslužnega apostolskega delovanja imaš pred seboj glede na take zločinske starše in otroke!) Govoril bom nasplošno vam vsem krščanskim staršem.

Povejte mi, kako naj cenijo otroci verske resnice, če jih ne poznajo. In ker jih dovolj ne poznajo, se pa seveda malo ali nič zanje ne menijo. Kaj pa potem? V človeku, ko začne stopati iz otroške v mladeniško (dekliško) dobo, vstajajo sama od sebe, včasih že precej zgodaj, navadno pa takole po 10., 12., 14. letu močnejše in močnejše slaba nagnjenja. In ta silijo in tako rekoč kriče v mladostnika, naj se jim vdaja. Pride pa še dru-

ščina vrstnikov, ki so bolj ali manj že pokvarjeni, pride pohujšanje od odraslih, ki so že globoko okuženi, pride pohujšanje iz našega javnega življenja, zlasti po mestih. Roko na srce: povejte mi, ali se bo mogel otrok s slabim verskim prepričanjem in pičlim znanjem uspešno upreti tem močnim vplivom? Ali bo hotel in mogel odklanjati tako družino in pohujšanje, ki tako zelo prija njegovim slabim in mamečim nagnjenjem, če nima v duši globoke zavesti, globokega prepričanja o verskih resnicah, ki obsojajo taka nagnjenja in take nevarnosti ter mu kličejo: »Proč od greha, proč od slabe, pa če še tako prijetne družine?« Kako velikansko moč imajo do človeškega srca verske, v globokem prepričanju usidrane resnice! Če pa mladostnik nima v sebi tega globokega verskega prepričanja, pa močna slaba nagnjenja prevpijejo slabotni ključ zanemarjenih verskih resnic, tedaj pa tak mladostnik — zaide in pade.

Gotovo — samo znanje verskih resnic ni še vse, kar ga naj obvaruje, prepotrebna je tudi božja milost, ki se zajema iz studenc molitve, sv. zakramentov in sv. maše — toda kako bo vse to cenil in pridno rabil, če tudi o milosti in teh studencih nima nič pravega znanja?

Pred nekaj leti so obesili v Zagrebu štiri roparje, ki so imeli na vesti več umorov in še več ropov. Preden so jih pa obesili, se je ponudil dober duhovnik, da jih hoče pripraviti na smrt, češ naj gredo s tega sveta vsaj skesani in spokorjeni kakor desni razbojnik. Tri dni pred smrtjo je hodil k njim ter imel zanje kar nekatere duhovne vaje. Govoril jim je o Odrašeniku, o Materi božji, o grehu, spovedi, kesanju in božjem usmiljenju itd. Eden izmed njih ni hotel o vsem tem nič slišati in se je iz vsega samo norca delal; tudi v smrt je šel, ne kakor pameten človek, ampak kot brezumna žival, ki samo krepá. Ostalih treh pa so se duhovnikove besede močno prijele: opravili so skesano, dobro spoved, prejeli po-božno sv. obhajilo in so zaslužno smrt sprejeli v živi veri kot pokoro za prejšnje zločinsko življenje. In zdaj poslušajte! Eden teh treh je rekel pred smrtjo: »Če bi vse to, kar sem slišal te tri dni, vedel že prej, ne bi bilo moje življenje nikoli tako, kakor je bilo.« Drugi pa je dodal: »In če bi jaz vedel prej samo polovico od tega, kar sem slišal te tri dni, pa danes ne bi bil tukaj tako, kakor sem.«

Ali slišite tole: »Če bi jaz vse to prej vedel, če bi od vsega tega vedel prej samo polovico...«! Ali niso te besede jasna, pa

grozna obsodba vseh tistih, ki niso zadosti, morda nič skrbeli, da bi se bili ti nesrečniki naučili že v detinski, mladostniški dobi resnic, ki so tako blagodejna brzda za divja človeška nagnjenja? Kako so mogli pred božjim sodnim stolom zagovarjati svojo smrtnogrešno vnečarnost tisti, ki bi po svoji sveti dolžnosti morali skrbeti za temeljit verski pouk teh nesrečnikov tedaj, ko so bili še otroci ali mladostniki!

Kdo je te nevednosti po navadi kriv? Vnečarni starši! Saj stori Cerkev vse, da poučuje otroke v verskih resnicah: pa tudi vaša dolžnost, o starši, je, da skrbno bedite nad njih versko izobrazbo, zlasti tudi, da vaši otroci te resnice vzljubijo, da postanejo in ostanejo v njih trdno prepričani. Čim bolj doraščajo, tem večkrat govorite z njimi o verskih resnicah; tem jasneje in globokeje, čim bolj se razvijajo njih umske zmožnosti.

Vi, inteligentje, doktorji, profesorji, absolvirani akademiki, absolvirane akademkinje, pisatelji, časnikarji, umetniki: tisti izmed vas, ki vam je dovolj vaša strokovna izobrazba in se zaradi nje zdite visoko vzvišeni nad »profanum vulgus« (preprosti sloji), ki vam je pa veliko in kot morje globoko vprašanje o Bogu in njegovem svetem večnem zakonu deveta briga, vi, ki vam zija v vašem razumu velika temna praznina, nevednost o največjem dejstvu, o Bogu, in o prvih in najbistvenejših človeških dolžnosti do tega neskončno velikega Boga in vašega, morda skorajšnjega Sodnika — vas kličem pred božjo sodbo, če v tej svoji nápačni miselnosti vzgajate tudi svoje otroke. Vedite, da njih duše niso od vas, niso izmèt kakega zgolj naravnega procesa, marveč ustvarjene naravnost od Boga. Bolj kot vi je torej lastnik vaših otrok — Bog. Izročil jih je tudi vam, da jih odgojite v božje otroke: to je Njegova večna zapoved in volja.

Kako smešno neumni so vsi vaši »dokazi« zoper Boga in Njegov večni zakon! Kar govorite zoper osebnega Boga, je spričo jasnosti pravih dokazov o Bogu in Njegovem razodetju samo otročje bebljanje in jecljanje. In niti toliko poguma nimate — saj sploh vašega bogotajstva ne zahteva vaša pamet, ampak vaše slepo srce — da bi hoteli tej zadevi vendar kdaj pogledati jasno v obraz in se resno vprašati: »Kako pa je prav za prav s to stvarjo?« Véliki sv. Pavel govori, navdahnjen od Sv. Duha, tudi o vas, ko pravi: »Inexcusabiles sunt« (Neopravičljivi so). In Njegovi sodbi ne uidete, pa če se iz vsega še tako oblastno norca delate.

In vi, bogatini, trgovci, hotelirji, krčmarji, veleposestniki, bankirji, tovarnarji, vele-

obrtniki — tisti izmed vas, ki so vam bogovi samo zlato tele, čutne dobrine in vse grde umazanosti, ki se dajo kupiti z denarjem, za Boga in Njegov večni zakon pa se brigate toliko kot za lanski sneg: tudi vas kličem pred božjo sodbo, če ne vzgajate svojih otrok — (tudi za vas ponovim, da so njih duše božja last, ker so ustvarjene od živega Boga!) — v duhu Tistega, ki je nekoč naročil apostolom: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji... Pojdite torej in učite vse narode... in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal... Kdor ne veruje, bo pogubljen.«

In vas, verske nevedneže, nevednice, ki zajemate vso svojo izobrazbo in versko znanje (bolje: neznanje), svoj »svetovni nazor« iz plehkega in slabega dnevnega časopisja, iz slabih nemoralnih gledaliških predstav, iz romanov in povesti, v katerih se povečuje in zagovarja prešuštvo in nemoralno življenje, ki niste prebrali nikoli ne ene dobre resne znanstvene knjige o veri in ki se v svoji nadutosti pomilovalno rogate verskim resnicam, ki se izživljate zgolj v počutnosti: tudi vas kličem pred božjo sodbo, da daste odgovor za neumrljive duše vaših otrok, če ste jih vzgajali po svoji docela zmotni, pogrešeni in brezbožni miselnosti. Ali vam je znana knjiga: »Kako sem umorila svojega otroka«? Če vam je, dobro! In ko vas bo morda pamet srečala, ali bolje: če vas bo poklicala na pravo pot popolnoma nezasluzena božja milost, pa se vsedite in napišite še veliko bolj žalostno zgodbo: »Kako sem moril (morila) svoje otroke«.

In ti, moderna žena, ki imaš svoja dva otroka — več jih nočeš imeti — samo za nekako igračo, kakor psa ali mačko ali kako drugo družinsko prijetnost, ki vidiš na svojih otrocih samo njih telo in ki nič ne misliš na njuni neumrljivi duši, v katerih mora sijati božja milost in lepota božjih otrok, ki ju vzgajaš samo v ničemurna človeka, ki se v svoji vzgoji ravnaš zgolj po načelih moderne družbe, za večni božji zakon in za krščansko vzgojo teh otrok se pa nič ne brigaš — kako boš mogla dajati pred božjim sodnim stolom odgovor o nerojenih otrocih, o svojem zakonskem življenju — o tudi to stoji pod večno in najsvetejšo božjo postavo! — in o dušah teh dveh otrok, ki bosta zaradi tvoje brezbriznosti zrasla v grešnika, mesto da bi se pod tvojim skrbnim vodstvom, ki ti ga Bog nalaga kot sveto dolžnost, razvijala v lepa in dobra božja otroka, v slavo njunega Stvarnika.

Tudi vas, komuniste, kličem pred božjo sodbo. Kakšna je vzgoja vaših otrok? Kaj morajo slišati doma od vas o veri, o Cerkvi,

o duhovnikih? Kakšno družino jim dovolj-
jete? V kakšnih organizacijah so vaši sinovi?
Ali ne v takih, ki jih samo kvarijo in ubijajo
v njih čut za vse božje in cerkveno? Kakšne
časopise prebirajo? Ali nič ne slišite, kako
preklinjajo Boga in presv. Devico? Ali jih
sploh kaj pošiljate v cerkev, poslušat božjo
besedo? Če ne, o kako hitro vam bodo po-
polnoma propadli, sebi v nesrečo in vam v
sramoto in križ! Ali nič ne vidite, kako se
vam vaše 14-, 16-, 18-letne punčare samo
lišpajo in vlačijo z moškimi, ki se jim z obraza
bere strastna in omadeževana mladost? Samo
z mezincem naj jim pomiga kak nekatoličan,
pa bodo takoj pripravljene odpasti od vere in
Cerkve. Saj nimate več človeške pameti, če
nikoli ne pomislite na strašno vprašanje, ki
bo gotovo prišlo pri božji sodbi: »Kje so
otroci, ki sem ti jih dal?«

Vi starši, kako skrbite za svoje otroke
tedaj, ko se gredo kaj učiti za svoj bodoči
vsakdanji kruh? Ali jih izročate mojstrom
kar brez premisleka, ne da bi skrbno pre-
udarili, ali vam otrok pri versko brezbriznem
mojstru morda popolnoma ne propade? Ali
vam ni nič mar, v kakšno družino drugih
vajencev in pomočnikov bo prišel?

In vi, mojstri, starši vam izročajo naj-
dražje, kar imajo, nedolžne duše svojih otrok.
Zdaj so ti otroci, čim so vstopili v vašo
delavnico, pod vašim nadzorstvom. Ali vam
je samo za to, da boste imeli vedno več ko-
risti od doraščajočih delovnih moči? Za dušno

življenje teh otrok se pa morda nič ne bri-
gate. Ali se nič ne zavedate, da je vaša sveta
dolžnost, paziti skrbno tudi na duhovno živ-
ljenje svojih učencev in pomočnikov? Ali nič
ne pozvedujete, če nimate morda med njimi
ogabnih kvantačev, drznih zabavljačev, ki z
blatom ometajo vse, kar je bilo tem novo-
došlim fantom v domači hiši lepo in sveto?
Ali vas nič ne skrbi, če ni morda med va-
jenci in pomočniki kakega grdega zapeljivca?
Ali nič ne nadzorujete, v kakšno družino
hodijo ti fantje ob nedeljah? Da, kakor skrb-
ni očetje morate biti zanje. Koliko dobrega
lahko tu storite, če ste zdrave krščanske duše,
če vam ni dovolj, da ste sami dobri, ampak
da bodo dobri ostali tudi ti, ki so vam jih
zaupali starši. Apostolsko delo morete vršiti
med njimi! Kako hvaležni vam bodo kdaj za
to skrb, ko jih minejo »leta nerodna«. Ali
more Bog gledati milostno na vaše delavnice,
če so to hiše greha, pohujšanja in zapelje-
vanja? Nasproti pa: Bog bo res blagoslovil
vaše delo in podjetje, če boste skrbno pazili
na neoporečno krščansko življenje vajencev
in pomočnikov.

Hvala Bogu, da je konec! Prosim, proč od
mene, ker imam vse blatne noge. Kako nerad
brodim po močvirju! Ali hotel sem z žar-
ometom osvetliti ta kotišča, iz katerih pri-
hajajo zlasti ob ženitvi in možitvi taki, ki z
neumno nadutostjo in drzno gesto zavišejo
nos in spregovoré: »I kaj, pa izstopim iz
Cerkve.«
Dr. A. Zdešar, C. M.

Roži skrivnostni

*Na poljani raseš, oljka
božje sprave;
potnikom si palma blaga
sred puščave.*

*Vrtnica žareča si vseh
rož kraljica;
vzvišena nad trnjem greha
o Devica!*

*Močna cedra libanonska
vsa krepostna —
kras vrtov nebeških Rož
si skrivnostna.*

*Lilija srebrnobela
čista, sveta,
vsa brezmadežna, v devištva
plašč odeta.*

*Ti vijolica ponižna
sred grmovja;
kot planike nežna zvezda
vrh skalovja.*

Marija Brenčič.

Večkrat k svetemu obhajilu! To
je stalen opomin, ki ga slišimo iz ust pridigarjev.
Jaz pa rečem: Jezus je postavil najsv. Zakrament,
da bi tebi, prav tebi pomagal in te usposobil
za krščansko življenje in za zveličanje. Jezusovo
telo je hrana tvoje duše. Ali ne potrebuješ

hrane, moči? Jezus čaka in vztraja v tabernaklju
zaradi tebe. Vso noč čaka. V jutro se pa pre-
budiš, pa se ne zmeniš za Jezusa. Ali želiš biti
dober, ali želiš ostati poštena? Vsega tega ne
bo, če zanemarjaš sveto obhajilo.

*V oktobru zadnje rože cveto,
potem jih dolgo, dolgo ne bo,
a nič zato!*

*V oktobru zadnji ptički žgole,
potem se dolgo več ne zglase,
a nič ne de!*

*V oktobru rožni venec kaplja
cvetočo pesem v sušo srca,
sladkost neba!*

*Sladkost neba pričara nazaj
po grehu nam zapravljeni raj
v oktobru vsaj.*

Vekoslav Skuhala.

Katoliška akcija pa verska katoliška društva

Slovenci imamo prav veliko raznih organizacij ali društev. Ustanavljamo jih za prav različne namene: gospodarske, kulturne, socialne, politične, narodne, verske, dobrodelne itd. Med katoliško zavednimi Slovenci je mnogo verskih in katoliških društev, katerih nekatera delujejo že 30 do 40 ali celo več let. Ustanavljati so jih začeli na pobudo 1. katoliškega shoda l. 1891, razširila pa so se po slovenski domovini najbolj po zaslugi † škofa Antona B. Jegliča in Janeza Ev. Kreka. Da nismo imeli teh dveh velikih voditeljev, ki sta nas v preteklosti vodila versko in narodno, bi bil naš narod danes gotovo mnogo manj zaveden in tudi manj veren.

V dobi, ko je vladalo po svetu svobodomiselnost, je bilo treba naš narod vzgojiti v katoliški zavednosti in zvestobi do Cerkve ter ga zavarovati pred nevarnimi zmotami. Duhovščina, zvesta svojemu narodu, je najbolj gledala na to, da mu ohrani vero, zato je ustanavljala Marijine družbe zlasti za mladino, tretji red, bratovščine svete Družine, sv. Reš. Telesa, apostolstvo in druge nabožne družbe. Vsa ta in druga verska in cerkvena društva skrbe za globlje versko življenje svojih članov.

Cerkev ta društva vernikom močno priporoča in jih obdarja z raznimi duhovnimi dobrotami in odpustki.

Podobno kakor verske družbe delujejo tudi katoliška (zlasti prosvetna) društva za katoliško zavednost v javnem življenju, za pravo vzgojo in izobrazbo ljudstva. Njih cilji so torej svetni, na področju ljudske prosvete in vzgoje, narodne zavesti, napredka, telovadbe, športa itd., a delujejo tako, da so vedno v skladu z načeli katoliške vere. Niso odvisna od Cerkve in njenega vodstva, a vendar končno podpirajo delo Cerkve, zato jih Cerkev zelo ceni in uvažuje.

Kako bi bili katoličani lahko veseli, ko bi mogli s temi omenjenimi društvi spolniti

vse svoje naloge! Ko ne bi imeli druge dolžnosti, kakor ljudstvo utrjevati v veri in življenju po veri ter mu ostvariti času primerno krščansko, katoliško kulturo. Da je naša doba prepojena s krščanskim duhom, res ne bi bilo drugih nalog za katoličane.

Toda žalibog prav nasprotno je resnično: svet je nekrščanski, tudi med nami se jih je veliko, veliko odtujilo veri in Cerkvi. Zunaj po svetu vstaja novo poganstvo, se širi življenje brez Boga, da, celo sovražstvo proti Bogu. Teža si ne smemo prikrivati, naj bo še tako žalostno.

Ko se razgledujemo po svoji domovini in širnem svetu, se nam godi, kakor sejavcu iz evangelijske prilike: »...ki je vsejal dobro seme na svoji njivi. A ko so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik, prisejal ljuljke med pšenico in odšel. Ko je pa bilje zrastle in šlo v klasje, se je pokazala tudi ljuljka. In pristopili so h gospodarju hlapci in mu rekli: 'Gospod, ali nisi na svoji njivi vsejal dobrega semena? Odkod ima torej ljuljko?' Rekel jim je: 'Sovražnik je to storil.« (Mt 13, 24—27.)

Nismo sejali le mi dobro seme za božje kraljestvo, ampak sejali je tudi naš sovražnik ljuljko zmot, brezbožnosti, sovražnosti proti Bogu, seme nemoralnosti v vrste našega ljudstva. In še jih seje, in slep je, kdor teža ne vidi ali ne zna brati.

*

Zdaj pa je naša dolžnost, da temu sovražniku božjemu napovemo boj in ljudstvo obvarujemo pred njegovim pogubnim delom. Pa kako? Kdo se bo bojeval, katero orožje bo vzel v roke, kdo bo vodnik v tem boju, kako bo treba voditi boj, kako bo sovražnik napadal, kje bo bojišče? Ko imamo ta težki boj pred očmi, se ga kar ne znamo prav lotiti in nismo nanj pripravljeni. Seveda je to duhovni boj in zato nam je treba duhovnih sredstev.

Cerkev je kolikor toliko vedno bojevala tak boj. Važno pa je bilo vselej to, kako je ta boj vodila in se nanj pripravila. Ko je začela Kristusova Cerkev na zemlji delovati, je bilo treba najprej osvojiti poganski svet, pridobiti pogane za življenje po Kristusovem nauku. To težko delo so začeli apostoli in postavili s tem za vse čase zgled apostolskega osvajanja sveta za Kristusa. Tako je apostolsko delo v Kristusovi Cerkvi ostalo vse čase najvažnejše.

Dandanes je to apostolsko delo postalo važno in potrebno tudi med kristjani, ker so mnogi v svojem življenju vero in Boga popolnoma zavrgli. Ostanimo samo pri svojem narodu in poskusimo napraviti obračun. Naš narod je krščen v katoliški veri in pripada z malimi izjemami h katoliški Cerkvi. Kaj pa ta pripadnost pomeni? Da v vsem svojem življenju in delu verujemo v Boga, poslušamo njegovo Cerkev, se udeležujemo cerkvene službe božje in prejemamo zakramente, živimo po božjih zapovedih doma in v javnosti ter ne sledimo zmotam in pregreham hudobnega sveta.

Ali imamo to živo in dejavno katoliško krščanstvo? Da, veliko jih je, ki izvršujejo vse, kar smo našteli. Mnoge, zlasti manjše fare na Slovenskem imajo lepo versko življenje v cerkvi in tudi globoko katoliško zavest v javnosti, po hišah in družinah. Zato so med njimi verske in katoliške organizacije lepo razvite.

Štejemo pa tudi vrste tistih, ki niso verni, ki se za versko življenje sploh ne brigajo, ki katoliško Cerkev blatijo in Boga naravnost zametujejo, če ne sovražijo. Koliko jih je med izobraženci, po mestih, med dijaštvom na univerzi in v srednjih šolah, med delavstvom po tovarnah...! Ko bi začeli šteti ljudi teh stanov, bi jih našli polovico, dve tretjini ali še več, ki so nekrščanski. Vrh tega pa še njih število navadno raste...

In tudi razne nove iznajdbe, pa naše težnje, da bi živeli vedno prijetneje in udobneje, tako delujejo, da se ljudje veri in Cerkvi odtujujejo. A s takim razvojem našega naroda ne smemo biti zadovoljni, do tega prodirajočega razkristjanjenja ne smemo biti brezbrizni, da bi držali roke križem.

Zato pa nam je poleg vsega dosedanjega katoliškega dela treba še čisto novih stvari: Spoznati moramo krščansko dolžnost, da se zavzamemo za dušo slehernega človeka v našem narodu. Misliti moramo na to, kako bomo izvrševali apostolsko delo za ves naš narod, kako bomo to delo prav organizirali. Papež Pij XI. nam je za to dal geslo: Katoliška akcija! Najprej jo morate prav

razumeti, potem prav organizirati in z vsemi močmi zanjo delati.

*

Poudariti je hotel veliki papež zlasti »akcijo«, to se pravi delovanje, ki vrši vse apostolsko delo. En sam veliki cilj: pridobivanje duš za kraljestvo Kristusovo! Sredstva in način dela, uvaževanje posebnih razmer, pritegnitev vseh stanov in slojev k temu apostolskemu delu, to pa je organizacija te akcije.

Iz tega se razvidi, kako zelo potrebujemo to novo Katoliško akcijo za važne namene: da bi bili vsi, ki so še katoliški, zares in globoko katoliški; da bi bilo naše krščanstvo aktivno, to je dejavno v nas in med drugimi. KA v Sloveniji pa ima ta veliki namen, da bodo po njenem apostolskem delovanju postali krščanski tudi tisti, ki danes niso.

Za ta veliki namen nam samo dosedanja verska in katoliška društva ne zadostujejo. Za versko in katoliško življenje vzgajajo le posamezne osebe, svoje člane, ki naj skrbijo za lastno posvečenje. Potrebna pa je še višja in težja naloga: vzgajati apostole, jih organizirati in pošiljati v vse stanove in poklice, da bodo pridobivali nove.

Katoliška akcija ima skrbeti za duhovno kulturo našega naroda, za resnično krščansko mišljenje in delovanje na vseh področjih posameznikov in skupin.

Poudariti moramo zopet in zopet, da je Pij XI. ustanovil KA kot apostolsko organizacijo za laike (vernike), ki naj z vsemi svojimi močmi delajo za iste namene kakor duhovniško cerkveno načelstvo. Njim je prepuščen način dela, izbira sredstev; njim je dano vodstvo v apostolskem delu, ki jim nalaga tudi odgovornost. S tem so mnogo bolj soudeleženi pri delu in bojih Cerkve, kakor so bili doslej v verskih in katoliških društvih.

Papež je v Katoliški akciji izročil laikom tako lep delokrog, kakor ga nimajo v nobeni drugi katoliški ustanovi. Da bi pa bolj zagotovil njih uspešno in koristno delovanje za Cerkev, je v Katoliško akcijo uvedel tak red in medsebojno zvezo, kakor je v višjih in nižjih stopnjah duhovščine, v vsej sv. Cerkvi. Delo je urejeno in razdeljeno, v rokah enotnega vodstva, pokorno nezmotljivemu učiteljstvu namestnika Kristusovega.

*

Iz take uredbe mora postati Katoliška akcija po vsej sveti Cerkvi njena najboljša, največja in najdelavnejša vojska za duhovno kraljestvo Kristusovo.

Katoliška Cerkev je dandanes zaradi splošnega razkristjanjenja v takem stanju kakor država, ki jo sovražnik napada in ji vsiljuje vojskovanje. Kdo bo torej upal reči, da je

mobilizacija duhovnih sil v Cerkvi, to je Katoliška akcija, nepotrebna ali odveč? Ali moremo pričakovati, da bomo samo z ostalim katoliškim delom — ne meneč se pa za apostolat — rešili kraljevanje Kristusovo v sebi in drugih? Če si ljudskih množic ne bomo osvojili za Kristusa mi, si jih bodo drugi za satana.

»Bratje, trezni bodite, čujte: vaš nasprotnik hudič hodi okrog in išče, koga bi požrl. Ustavite se mu trdni v veri. Bog vse milosti pa vas bo sam spopolnil, utrdil, okreplil in postavil na temelj.« (1 Pet 5, 8—10.)

Zaradi tako važnih in nujnih nalog je papež KA postavil na prvo mesto med katoliškimi organizacijami. To pa ne pomeni, da bi bila dosedanja verska in katoliška društva odveč. Potrebna so in zelo koristna za mnogo katoliških nalog, a za apostolat je KA še potrebnejša, ker je na poseben način urejena. Njeno delovanje se prilagodi stanu, poklicu, kraju, vsem posebnim razmeram tistih ljudi, ki jih skuša pridobiti za Boga. Je splošno in sega na vsa področja, ker je namenjeno vsem ljudem.

Tudi množica verskih in katoliških društev ne more nadomestiti Katoliške akcije, ki nam je nujno potrebna za to, da bomo mogli vršiti apostolsko delo, kakor ga zahteva naš čas. Al. Strupi.

Milostna podoba v Gosposveti

Na očetov klic

10. Sredi dela.

Torej prav sredi dela! Kakor strela iz jasnega se je raznesla po vsej župniji in še čez na dolgo in na široko novica: gospod Jožef bo moral zapustiti ovčice svoje dosedanje črede in se bo moral okleniti drugih in drugod. In na njegovo mesto bo došel drug duhovnik, doslej neznan in nepoznan.

Ali res prav sredi dela? Kakor bi delo na polju KA imelo svoj določen čas: v temle času mora biti vse delo dovršeno! Kakor bi KA ne bila delo v sv. kat. Cerkvi, ki se je z apostoli začelo in se bo končalo takrat, ko bodo božji poslanci angeli odtrobili nastopu sodnega dneva svojo pozdravno pesem. Ljudje in osebe v katoliški Cerkvi se spreminjajo, izginjajo in umirajo, delo pa ostane.

Lepo je bilo slišati, ko so dobri verniki pripovedovali, da jim bo hudo, ker bodo zgubili delavnega in prijaznega gospoda Jožefa; lepo je bilo poslušati njega hvalo in pohvalo, ki se je pela in razlegala še daleč preko župnih mej: »Gospoda Jožefa bomo zgubili. Pa takega duhovnika! Kako ga bo škoda!«

Ni pa bilo lepo poslušati, kako so nekatere duše v svoji napačni gorečnosti začele preiskovati, kdo je kriv, da mora gospod Jožef odtod. Nekatere so se spravile na domačega župnika, s hribov doli je prišlo poročilo, da ga je pregnal sosedni župnik; tisti, ki so hoteli največ in vse najboljše vedeti, so pa pripisovali to čast in zaslugo gospodu dekanu, češ samo on ima to moč in tako oblast. Najbolj pa so pihali v ta ogenj tisti, ki so bili najmanj prizadeti, ki jim je bila vsa KA komaj toliko pri srcu kakor lanski sneg. Samo razdor so hoteli imeti v katoliških vrstah, samo zdražbo so hoteli napraviti med verniki in med duhovnimi pastirji in njihovimi voditelji. In od tega razdora so hoteli živeti. Zato so ta ogenj polivali in vanj pihali z oljem in z ogljem podpihovanja in natolcevanja na drobno in na debelo.

Najmanj lepo pa je bilo, da so se nekateri dali zbegati in zapeljati in so zato začeli groziti, da bodo izstopili iz KA, da ne primejo pri KA za nobeno delo več, češ

Gosposveta

če so nas hoteli razgnati, naj bomo pa razgnani!

V vrstah KA je zavladała malodušnost. V nasprotnih vrstah pa je vzkipevalo veselje. Razdor je rastle in se množil in se večal od dne do dne. Eni so bili popolnoma na strani gospoda Jožefa: zanj so hoteli delati, zanj živeti, zanj se žrtvovati. Manj je bilo tistih, da so bili zadovoljni z vsem, kar pride; najmanjše število je pa bilo tistih, ki so se držali gospoda župnika. O novem duhovnem pomočniku so prihajala najrazličnejša poročila, kakšen je in kakšen bo. Prinašal jih je brezzični brzobjav beraške pošte, ljudskega domnevanja in nepotrebneuga ugibanja, ki hoče že naprej vse vedeti in vse znati...

Gospoda Matevža, v službi Gospodovi utrjenega, pa še neutrujenega dušnega pastirja je beganje njegovih ovčic močno bolelo. Skušal je spraviti nekoliko pomirjenja v vrste zbeganih in zmedenih in zapeljanih, pa jim je zato povedal iz prvih časov KA tole lepo in poučno in v pisanju sv. Pavla vsemu katoliškemu svetu ohranjeno poučno zgodbo.

»Korint,« tako je pričel mož božji, »je bil v časih sv. apostola Pavla že staro grško mesto. Ali tudi tam so se dali ljudje begati in premotiti, pa so se začeli med seboj podajati in prepirati, češ jaz sem Pavlov, jaz sem Petrov, jaz Apolov, jaz pa Kristusov učenec. Torej kakor pri nas danes: ta je za gospoda Jožefa; oni bi bil bolj vnet, če bi prišel k nam nazaj prejšnji dobrasrčni gospod

Janko; kdo drugi bi raje videl gospoda Antona in še in še...«

»Kaj bi pa iz te godlje prišlo?« je že hotel vmes poseči Krivarjev, eden izmed najmanjših puntarjev; že je vzdignil glavo in hotel sprožiti svoj jezik, pa ga je zgovorni g. župnik prehitel in nadaljeval s korintsko zgodbo: »Sv. Pavel je nemirnim Korinčanom takole povedal: ‚Kaj je vendar Apolo?‘ jih je vprašal, ‚in kaj je Pavel?‘ Prej nego so mu Korinčani mogli odgovoriti, jim je povedal: ‚Služabnika Kristusova sta, po katerih ste vero prejeli, in sicer vsak, kakor mu je dal Gospod. Jaz, Pavel, sem sadil, jaz sem sejal med vami prve nauke. Apolo je zalival, je moje delo nadaljeval in utrjeval. Oba midva bi pa nič ne bila premogla, če bi ne bilo Boga, ki je najino delo blagoslavljal in mu rast dajal. Zato ni nič tisti, ki sadi in ki zaliva, vse pa je tisti, ki blagoslavlja in rast daje.‘ Upam, da me razumete.»

In vendar ga niso popolnoma razumeli. Kaj hoče apostol povedati s svojim modrovanjem! Vidmarjev je strmel in skušal uganko pravilno razvozljati. Pa se je le prepočasi sukalo kolo njegovih misli, ni se mogel prav znajti sredi apostolovega modrovanja.

Moral je poseči vmes spet duhovni oče Matej sam.

»Preveč,« tako se je glasila njegova beseda, »preveč se mi navežemo na človeka in premalo gledamo mi v naši veri Kristusa in njegovo delo. Vero presojamo preveč po lju-

deh in premalo po tem, kar je naš Gospod vanjo položil. Zdi se mi, da vam je vera le toliko vredna in samo toliko resnična, kolikor jo cenite po g. Jožefu, ki jo vam je oznanjeval. Kristus s svojo svetostjo in resničnostjo vam je pa predalec.»

Poslušalci so nemo molčali. Nihče ni znal s pravo besedo na dan.

»Kar vidim vas,« je govoril duhovni gospod, »vi vsi mislite, da bo delo KA z g. Jožefom padlo in bo pokopano za vse večne čase. Ne bojte se teža. Jaz bom dobil v novem duhovnem tovarišu samo drugega pomočnika za isto Kristusovo delo, vi samo novega voditelja, Kristus pa bo ostal isti, kakor je bil; vera bo ostala ista.«

»Bojimo se le, da novi gospod ne bo tak, kakor je bil dosedanji.«

»Da ne bo tak. Moramo se prav razumeti in prav poznati. Morebiti bo njegov zunanji nastop nekoliko drugačen. Zakaj noben človek ni svojemu predniku ali pa svojem nasledniku popolnoma enak. Kaj takega pričakovati je naravnost nespametno in nesmiselno. Gospod Jožef je imel svoj značaj in svoje lepe lastnosti, jaz nisem njemu enak, njegov naslednik bo imel morebiti tudi za malenkost drugačen nastop in bo morebiti pokazal drugačen način delovanja: vsi pa vendar delamo za enega in istega Kristusa in za njegovo Cerkev. Osebe na zemlji se spreminjajo, Kristus in njegova Cerkev pa ostaneta skozi vsa dolga stoletja do praga večnosti vedno ista.

»Pravijo tudi, da novi gospod Frančišek ne bo tako pobožen...«

»Pravijo? Kdo to pravi! Ljudje seveda. Naj sodijo in govore ljudje kakor hočejo, ljudje sodijo po svoje, Bog pa po svoje. Ampak ljudska sodba! Gorje mu, kdor se nanjo zanaša! Pustimo sodbo o naših duhovnih voditeljih Bogu in glejmo v njih samo to, kakor uči apostol Pavel: 'Vsakdo nas imej za slu-

KKK: Angelski Kruh. (Sv. obhajilo mladine)

KKK: Telesni kruh. (Okrepčilo po sv. obhajilu)

žabnike Kristusove in za oskrbnike božjih skrivnosti.' Kdaj se bo svet spet navadil gledati v duhovniku to, kar mora v njem gledati in iskati, ne pa gledati v njem samo človeka z njegovimi vrlinami in slabostmi!«

»Kako bi to šlo?«

»Kadar bomo vsi stali v vrstah KA kot neumorni delavci, ne pa kakor najeti presojevalci in ocenjevalci.«

Zbor KA se je razšel in z njim so šle misli, ki so jih pravkar slišali naši fantje in možakarji iz ust svojega v trudu in boju osivelega pastirja, ki ni presojal svojega pomočnika v vinogradu Gospodovem, ampak se je v njem veselil spoznati novega stavbenika

KKK: V pričakovanju sv. obhajila

veličastne zgradbe KA. Ni pa bilo sotrudnikom-začetnikom lahko delo, gledati svojega novega učitelja z očmi duhovnega gospoda očeta. Dokaj lažje se jim je zdelo z očmi sveta

Gospodove sodelavce soditi, presoјati ter njih delo uničevati in razdirati...

Da, da! Če bi Gospod ne zidal svoje hiše, bi vse naše delo zastajalo. J. Langerholz.

Ob letošnjem godu sv. Terezije Det. J.

3. oktobra

Se nobeno leto se ni zgrinjalo v ljubko kapelico sv. Terezije Det. J. na Selu toliko gorečih častilcev Male Cvetke kakor letos. Mala Roža iz Lizjeja je tudi v svojem slovenskem Lizjeju čutila, da ji letos poklanjamo posebno hvaležnost. Radostno je pozdravljala pobožne množice ljubljanskih župnij, ki so dan na dan prihajale h Karmelski Materi. Vsak pobožni romar je pomóčil tudi v ljubki kapelici svete karmeličanke. V osmini karmelskega praznika je bilo, in takrat se je naša zaupna molitev dvigala k njej, ki jo kličemo Kraljica, kras Karmela. Zdaj, ob godu sv. Terezije, pa bodo naše tihe prošnje in želje iskale čudodelko naših dni. Kako bo radodarna s svojimi rožami! Vsem se bo skušala oddolžiti za pobožni obisk. V nebesih že pripravlja šopek nevenljivih rož, da se skaže hvaležno za ljubezen in češčenje, ki ga ji poklanjamo. In Terezija zna biti hvaležna. Naj bi vsak njenih častilcev ob njenem godu to občutil in se

prepričal takrat, ko bo klečal ob oltarju Jezusove ljubljenske.

Z radostjo blaženih je spremljala lepe dneve ob 50 letnici ustanovitve Karmela letos v začetku junija. Z nami je doživljala ubrano tridnevno. Saj sta bili cerkev in njena kapelica odsev prelepe Terezikine duše: kakor nevesta, okrašena za svojega ženina. Beli šopki so govorili o Terezijinih lilijah; — rdeče rože o škrlatu njene ljubezni... In luči, ki so ob oltarju razsipale svoje plamene, so se klanjale Njemu, ki je rekel: »Jaz sem Luč sveta!« Ob njegovi Luči se je užgala živa plamenica Terezijine duše. Ob evharistični luči skuša užgati tudi naš. O, da bi nas užgala! Da bi zagoreli za Boga kakor je gorela ona! —

Tudi bratje in sestre iz daljave so se oglašali v jubilejnih dneh, ko so zadehtele junijske rože. Prihajali so, da so skupno z nami proslavljali Gospoda, za vse, kar je velikega storil.

Sveta Terezija je prisluhnila vsakemu pozdravu in ga nesla pred božji prestol. Takole so se oglašali goreči častilci sv. Male Cvetke:

Benediktinec P. Mihael Mlekuž:

Za poslano Karmelske spomine se še nisem zahvalil. Prav je in lepo, da v »Spominih« oznanjate usmiljenje božje in ljudstvo spominjate na vzvišeno nalogo kontemplativnih redov. Naš preglasni čas jih v lastno škodo le prelahko prezre in presliši. Seveda naša glavna fronta je in ostane kljub temu v notranjščini onega »castillo espiritual«, duhovnega gradú, ki je Vaši Veliki Tereziji vse in tako tudi vir zunanjih uspehov. Bog nam bodi pri vsem tem sedaj pomoč, potem pa preobilna nagrada...«

Dobri znanec nekdanjih dni, msgr. Valentin Zupančič, izseljenski župnik, se je oglasil iz Francije:

Liévin, 9. junija 1939.

Najlepše se Vam zahvaljujem za poslano »Karmelske spomine«. Z velikim zanimanjem jih prebiram, ker mi zbujaajo toliko lepih spominov.

Torej je res že minilo 50 let, odkar sem kot šestletni deček med drugimi čakal pred Karmelom, kdaj se bodo pripeljale nove sestre. Naposled so pridrvele po cesti zaprte kočije in iz njih so stopile vse zagrnjene redovnice. Bil sem še premajhen in gneča je bila prevelika, da bi kaj videl, a spominjam se na vse kot bi bilo včeraj. Ko so se vrata za njimi že zaprla, smo še čakali kot nekdanji učenci na Oljski gori po Jezusovem vnebohodu; toda odšle so tudi one v svoja »nebesa«. Karmelski spomini pričajo, da so jih res našle, našle tudi sredi trpljenja in križev, ker onim, ki Boga ljubijo, se vse obrne v dobro.

In potem mi spomini uhajajo na prvo zasilno kapelo v drugem nadstropju, kjer se je moja mlada duša seznanjala z daritvijo svete maše. Poslušal sem nekam čudno petje v ozadju, ki je bilo čisto drugačno kot pri fari. Gledal sem malo okence, kamor je nevidna sestra polagala bel prtič za sv. obhajilo. Hrušč s ceste je malo prihajal v to višino, pač pa se spomnim, kako so ptički žvrgoleli spomladi v visokih kostanjih pri nasproti ležeči vojašnici. Kje sem si mogel misliti, da bom tudi sam kdaj stal pri oltarju. Revne domače razmere, ne-

ugodno okolje, vse še malo ni kazalo na to. Sedaj vem, da so tam zadaj molile redovnice za duhovnike in je Jezus pogledal na drobnega fantiča, ki je pogostoma prihajal v kapelo, pa je vedel tako malo povedati skritemu Jezusu, da se je Njegovo usmiljenje do neznatnega in revnega tem lepše razodelo. Zares neizgledna so božja pota! V tistih časih sem ob neki slovesnosti prejel škapulir karmelske M. b. Spremljal me je v težkih dijaških letih in mi budil ljubezen do nebeške Gospe, ki vse premore pri Bogu. Najbolj me je takrat vlekla misel, da me bo Marija hitro rešila iz vic.

Počasi je zrastle nova cerkev. Lepa oltarna slika me je očarala. Posebno sveti Jožef se mi je zdel tako lep in dober, da ga nisem mogel nikdar več pozabiti. Prva pridiga je bila o njem. V življenju so prišli trenutki, ko sem se zdel zapuščen od celih nebes; imel sem

„Jezus vstane in zapove vetrovom in morju — in nastala je velika tišina“. (Mt 8, 23.)
Kralj miru! Prosimo te, stori, da se poleže evropski vihar!

pa vedno občutek, da me sv. Jožef ni in ne bo zapustil. Če me bo Bog vzel v nebesa, se mu bom moral prav posebno zahvaliti za njegovo varstvo.

Leta 1907 so mi iz samostana poslali razne lepe knjige. Tako sem tedaj prvič bral življenje Male Cvetke, do takrat še malo poznane naše ljube sv. Terezije Deteta Jezusa. Nisem si mislil, da bom prišel ponovno k njenemu grobu v Lizjé, da bom maševal slovesno

sv. mašo v njeni novi veličastni baziliki, da bom govoril z njenimi sestrami.

Bral sem tedaj tudi nekaj drugih svetniških življenjepisov, med njimi mi je ostal v spominu zlasti življenjepis sv. Frančiška Saleškega. Kako modro je znal izbirati samostan primerno berilo za mladega duhovnika. Kako bi mu ob 50 letnici ne bil hvaležen za vse to...

Vsi ti spomini so daleč in blizu in se vedno obnavljajo, kadar pride list iz Karmela

in notri lepe podobice in dobra voščila. Bog plačaj! Z veseljem se še rad oglasim, kadar me pot zanese iz tujine, da pozdravim ljubo mi samostansko ozidje. Ko stopim v cerkev, me prevzamejo vsi ti mladostni spomini.

Bog naj blagoslovi samostan še nadaljnjih 50 let. Ob 100 letnici bomo pa spomine obujali, če bo božja volja, že v nebesih. »

Knjiga »Karmelski spomini« 1939, ob petdesetletnici samostana Karmeličank na Selu. Broširana 24 din, vezana 34 din. Naročajte najbolje kar naravnost: **Karmel na Selu, Ljubljana-Moste.** — Knjiga se dobi tudi v vseh naših knjigarnah. — Prelepo to knjigo z mnogimi slikami v bakrotisku smo priporočili že v junijski številki, pa to storimo še enkrat prav za praznik svete Male Cvetke. Kdor naroči to krasno knjigo, bo storil dobro delo tudi revnemu samostanu na Selu in bo brez dvoma obdarjen s kakšno duhovno cvetko zaščitnice sv. Terezije Deteta Jezusa.

*

Starši in vzgojitelji! Vodite otroke in mladino k Jezusu. Pojdite pa tudi sami z njimi pred tabernakelj, pa ne bo treba tožiti, da otroci ne znajo ubogati.

Quaglietteve freske na stropu semeniške knjižnice v Ljubljani. (Glej opis: Naše slike)

Dve služkinji

(Jan Plestenjak. — Dalje.)

Tovarišev hribovski otrok nima. Saj ves teden ne pride med ljudi. Sam s seboj, z živino, s ptiči in s soncem se pogovarja, šteje cerkve, oblake in sanja o lepoti in dobroti dolinskega življenja.

Ob nedeljah drpali z očetom, brati in sestrami po strminah čez meline in korenine v mesto k maši. Mesto, gosposki ljudje in po maši pol štruce belega kruha — to je vse. In ponoči potem sanja in vzdihuje: »Joj, mestencem je pa prijetno!«

Tako je rasla tudi Tončka.

Ko je prihajala vsak četrtek v šolo, je bila plašna. Bala se je ljudi in okolice, ker ji je bilo vse tuje. Ni bilo matere, ki bi jo lahko držala za roko in ji po domače razkazovala velike hiše in vso neznano ropotijo gosposkega življenja. Bala se je učitelja in bala se je celo črk v knjigi ter na tabli. Spomnila se je deda, ki je modroval: »Črka ubija, nič dobrega ni prinesla na svet.«

»Nič se ne boj, Tončka! Uči se, in ko boš znala brati, boš dobila takole knjigo, viš!« jo je razvnel učitelj.

Tončka pa ni zaupala ne dedu ne učitelju. Ker ji je bilo vse tuje, je zasovražila mesto, črke in učitelja.

Šele doma so se ji nasmehnile črke. Kar pobožala jih je in rada bi zajela njihovo skrivnost.

Mati ji je pomagala. Na glas sta prebirali Zgodbe in Večernice in Tončki se je odpiral čisto nov svet. Toda šola ji je bila še zmerom ječa, v učiteljevih besedah je čutila gosposko polizanost. Tako njena mati ne govori, saj je zvok njene besede kakor zvon.

In odšla je pomlad in odromala je zima; med živino, med ržjo, pšenico, pri senu in otavi je rasla Tončka. Sonce ji je razpalilo obraz, delo ji ožulilo roke, trnje se pa zadiralo v boste nože. Tako sta rasli Tončka in Marička, tako so rasli Janez, France, Jože, Jaka, Lojz in Jernač; kajti hribovski grunt je skop. Deset, dvanajst rok ga mora božati in pestiti, da iztisnejo iz njega za troje ust poštenega kruha.

Dež je še zmerom lil; s ceste je Tončka zavila v hrib med borovje in hrastovje. Čevlji so se ji do vrha vdirali v mehko, razmočeno ilovico, krilo ji je bilo že vse premočeno. — Tončka tega ni čutila. Kopala se je v spominih, ko je zaznala za mladost in ko se ji je zahotelo več sveta. Očetov grunt se ji je zdel pretesen in ravan se je tako sladko smehljala in vabila. Njive ravancev so se ji zdele kot pogrnjene mize. Iz zelenja so se

belile hiše, bele ceste so vezale vasi med seboj in zadaj za vasmi pod hribi je čepelo mesto vse v zvonikih, palačah in v bogastvu ter vabilo raskave roke in zažarele obraze, naj se oddahnejo v senci lip ob široki cesti in naj sežejo v lepoto življenja.

In Tončki se je zdelo, da jo kliče ravan in da jo vabi mesto prav po imenu: »Tončka, škoda te je, pojdi, v mestu boš gospa in bel kruh boš jedla!«

Oče ji je branil in mati še bolj:

»Tončka, napak je, če pojdeš. Ostani, se bomo že kako prerili!«

»Nič se ne bojte, saj bom poštena. Če mi ne bo všeč, se pa vrnem,« je tolažila mater, še bolj pa sebe. Povešala je oči, ker če bi pogledala v materine, bi se zjokala.

In je odšla... Grape so se ji zdele prazne in puščobne, grebeni planin tuji in očetov grunt se ji je zarezal kot mrtvašnica. Za kos ovsenega kruha in za žlico kaše naj bi izdihnila svojo mladost!

Mesto se ji je nasmehnilo in čeprav so ji bile ulice tuje, obrazi lepi, se je čutila v vr-

Veliki oltar cerkve na Ptujski gori.
(Glej dopis v zadnji številki!)

vežu ljudi in v razkošni svetlobi nekam osamljeno. Pa kljub temu jo je vse to vleklo v naročje.

Le zvečer, ko se je zaklenila v temno, ozko izbico in se od strahu zakrila čez obraz, so se ji v duši dvignili dvomi. Vse ji je nekaj reklo, da se za zasmehanimi očmi mestencev skriva zloba, ki pa ji ni vedela imena, da se v lepih, nakodranih besedah fantov, ki jih je srečavala po ulicah, na trgu, v trgovini, skriva greh, da je za stenami vseh teh nališpanih hiš, ki so nekatere večje kot graščina — doma greh. Sobica se ji je zazdela ne tesno bivališče, temveč kot prostorna ječa s praznimi stenami. Še Kristusa ni bilo v kotu, kaj da bi se smehljali z obrobja pod stropom svetniki: sv. Andrej, sv. Lucija, sv. Jurij, sv. Barbara, in še polno znanih priprošnjikov, ki so verno poslušali vsak večer materino molitev in njenih domačih. Pokrižala se je pod odejo in molila. Toda še v molitev so se ji vrivale slike s trga, z ulice in zastudila se ji je beseda, ki ji je priletela na ušesa še pred nekaj urami: »Kar dobro ohranjeno in zdravo blago«. Saj bi se bila ozrla, če bi je ne bilo sram.

»Boj se priliznjencev, nič prida niso,« jo je učila mati.

»Oče naš... je zaihtela in skoraj glasno molila.

Zjutraj je vstala utrujena; ko je zlezla iz izbice, tesne kot vreča, je bilo megleno jutro že nekam živo. Mlekarice z dežele so prevržale posode in posodice mleka in razno zelenjad; železničarji so hiteli v službo, čez cesto se je majal zakasneli dobrovoljček ter zaegnjeno in neprespano nekaj brundal.

Tončkina gospodinja je bila še mlada. Brezskrbno življenje ji je ohranilo mlado polt na obrazu.

»Tončka, tole krilo pa kar po kmečkem diši!« jo je učila.

Tončko je to spočetka bolelo, ko pa se je razgledovala v popravljenem krilu in v mestno prikrojeni bluzi, kakor je želela gospodinja, se je nasmehnila, češ, saj zdaj sem pa že kar gospóska.

»Tončka, saj lahko pojedete med ljudi,« ji je namignila v nedeljo popoldne, ko je Tončka premišljala, v katero cerkev naj zavije k popoldanski službi božji. Ob nedeljah je še najbolj pogrešala ono domačnost, ki je mesto ne pozna.

»Res, res, Tončka! Mlado dekle mora med ljudi; zlasti za dekleta s kmetov je to potrebno, da se izbrusijo«, ji je razlagala gospodinja, da je Tončko kar mehčalo.

»Joj, kako dobra je naša gospa!« si je pritrjevala in njeni nasveti so se ji zdeli kakor nezmotljivi nauki.

Bilo je sončno popoldne. Vse ceste so bile polne izletnikov, ki so bežali iz mesta.

Tudi Tončko je izvabila prostost iz mesta. Vse jo je mamilo, in opravičevala je vse, kar je videla, češ, saj je sončna nedelja kot nalašč ustvarjena za vino, za ples in za lju-bezen. Speklo jo je v duši ob teh mislih, pa jo je že zdramil sladek nagovor:

»Gospodična, tako lep obrazek, pa tako zamišljena.« Jezik ji je bil nekam tuj, smisel je pa razumela. Pa se koj oglasi že nov posredovalec:

»Saj res, gospodična. Midva sva sama in vi ste sami. Treh nas ne bo sram in ne strah.

Fantovska Marijina družba — Smarje pri Jelšah

Kar korajžo!« je čula prigovarjanje v svojem domačem jeziku.

Neznanca sta bila oba vojaka — podnarednika. Tončka bi bila zbežala, pa ni vedela kam, pa tudi brez misli je bila, da bi se zbrala. Vojaka sta jo obstopila in bila močno prijazna. Tončki se je zdelo, da bi ne bilo prav nič hudega, če ostane v družbi. Pozabila je na dom, na nedeljo in šla med obema vojakoma. Odgovarjala je zmedeno, ne da bi pomislila, kaj in kako.

Sladke besede s tujim naglaševanjem, ki jih je govoril črnooki Milan, tako je bilo ime tujemu podnaredniku, so udarjale v njeno dušo in omamljale njeno srce.

»Joj, kako dober fant mora biti!« si je mislila, ko ji je ponujal še cigareto.

»Zahvalim«, je odklanjala sramežljivo.

Prišli so do gostilne in Tončka se ni izmuznila — četudi ji je notranji glas odsvetoval, naj ne hodi v neznano, pisano in nevarno gostilniško družbo.

Zavili so v gostilno, kjer so igrali tamburaši in je bilo čuti tudi petje v vseh mogočih jezikih.

Tončki je vino kar dobro delo in jo je tudi razgrevalo. Življenje se ji je samo smejalo in oči so ji od veselja žarele v tem opojnem vrvežu. Milanove oči so se zadirale v njene. Odmikala jih je, vendar pa ji je bilo to igračkano prijetno. In ko jo je prijel za roko, jo je spreletelo. Ni pa imela moči, da bi jo mu bila odmaknila.

Tisti večer se je vračala pozno in vsa omamljena. V dušo se ji je vselilo novo spoznanje, ki se ji je zdelo, da je morda ljubezen. Milan se ji je zazdel kot popolna lepota, najboljši in najdražji človek. Misel na mater, sestre in brate ji je zbledela in vse noči so se ji sanje spletale okrog Milana.

Oblačila se je že mestno in hodila mestno, da bi je še mati ne spoznala, če bi jo srečala.

»Tako je prav, Tončka!« ji je prilivala v gizdavost še gospodinja. »Veš, življenje moraš prav zgrabiti, pa gre!« jo je učila, Tončka ji je pa pritrjevala, čeprav je ni razumela.

Bila je nedelja v poznem poletju. Tončka je bila srečna kot še nikoli. Gospodinja ji je podarila za rojstni dan čedno obleko, Milan pa ji je kupil prstan, kakršnega še nikoli ni videla. Vse popoldne je preživela v družbi z Milanom, pila do opojnosti.

Tisto noč se je vrnila pozno kot še nikoli. V veži je obstala in se naslonila na zid. Mrzlica zidu jo je zdramila iz pijane drema-vosti in jo opomnila na najstrašnejše.

»Mati, kaj sem storila!« je zakrilila z rokami, bila s pestmi po obrazu in v zbežanosti tavela do svoje izbice.

»Marija, o Marija, odpusti mi!« je zahtela in se vrgla pred podobo Matere božje, ki jo je pritrčila že prve dni na steno svoje sobice.

Tisto noč se je premetavala po postelji, ihtela, molila in obtoževala Milana.

»Sram te bodi, Milan. Bog naj te sodi!« Spomin na mater se ji je zbudil in vsaka misel na dom jo je pretresla. Nič ni spala, bala se pa za vse, kar ji je bilo prej tuje.

»Tončka, tako pa spet ne! Vse kar je prav! Služkinja ste in tega se zavedajte! Vse popoldne in vso noč zdoma, to ne gre. Nič čudnega, če danes niste za nič!« jo je zjutraj svarila gospodinja. Tončka je povescila oči, zdrknila na kolena in zaječala:

»Gospa, odpustite, tako sem nesrečna!«

»Nesrečna!« se je gospodinja razčeperila.

»Tako!« Vsaka smrklja se že čuti nesrečno, če ji gospodinja očita njen greh! O, vem, take ste služkinje, da bi rade ukazovale nam gospodinjam. Pa če bi vsem, meni ne boste!«

»Gospa! Gospa!« je hitela Tončka, ne da bi se spomnila besedi, ki bi jih rada izbruhala.

»Že prav! Nič ne potrebujem opravičila!«

Tončki je šele odleglo, ko je bila sama.

Od tega dne dalje ji je ogenj v očeh ugasnil, smeh na licih zamrl. Dnevi so se ji vlekli kot v večnost zamaknjeni, noči so ji bile pa polne strahotnih sanj.

Milana ni bilo blizu, tudi pisal ji ni, kot da bi se bil v zemljo vdrl.

Tončki pa ni bilo nič več ne do družbe, ne do zabave, sama je čutila, da ji telo usiha in dobro je vedela, da je na obrazu skopnela tista zdrava lepota, ki so ji jo zavidali moški in ženske.

»S podnarednikom, s tistim, saj veš, se je pajdašila!« je čula za seboj, ko se je vračala s trga. Zabolelo jo je, da bi se sredi ceste zjokala.

Tedaj je zopet prejkotala vso noč in spoznala, kako resnične so bile materine besede, ki jih je izrekla za pot. (Dalje.)

Hiti, da se spokoriš. Oprimi se pokore (spovedi) tako, kakor tisti, ki se krčevito drži deske, ko se je potopila ladja na razburkanem morju.

(Sv. Ambrozij.)

Čas minljivi z deli združuj,
dan vsakteri na večnost prikujuj!

Če v sebi nebés ne nosiš,
jih iščeš med stvarstvom zastonj.

Dragocena dobrina — mir. Kako vse hrepeni po miru, ki je pogoj zadovoljnega življenja, blagodejnega napredka in srečnega sožitja med narodi, so pokazali zadnji tedni napetega ozračja, strahovitega oboroževanja in mrzličnega pripravljanja na bojno vihro — ko so najodličnejše osebnosti in državniki posredovali in se na vso moč prizadevali, da bi se preprečilo krvavo klanje. Zakaj niso uspeli? Ko bi povsod zavladovalo Kristusovo pravilo o pravičnosti in ljubezni, bi bili izključeni vsi nesrečni spopadi med posamezniki in med narodi.

Na to Kristusovo rešilno sredstvo je opozarjal ponovno zlasti zadnje čase pred izbruhom novega pokolja sveti oče Pij XII. Rotil in prosil je odločilne voditelje držav, naj prizaneso človeštvu in naj ga ne pehajo v nepopisno gorjé.

Še 31. avg. 1939 je po naročilu svetega očeta sprejel v državnem tajništvu kardinal Maglione poslanike Italije, Francije, Nemčije, Poljske in Anglije. Dobili so v roke posebna diplomatska pisma, da bi se spori na skupni konferenci mirno razrešili. Sveti oče je bil tudi pozneje v stalnih stikih z zastopniki svete stolice po evropskih glavnih mestih v zavesti miru.

Zdaj ko se pretaka kri tistih, ki so poginili v krvavi metež vojskujočih se držav, zdaj ko v zaledju umirajo zadeti od orožja letalcev otroci, žene, starčki, kmetovalci na polju, meščani, delavci, potniki na morju in drugi, ki niso nič zakrivilni, ne moremo drugega, kot podvojiti molitve in prošnje za ljubi mir. Naj nas tolaži zavest: Božja previdnost vse na dobro obrača in more tudi posledke greha obrniti na dobro.

Kdo ima odgovornost — za grozansko zlo krvave vojne? To vprašanje v posameznih primerih razvozljati — ni prav lahko, ko vsaka izmed vojskujočih se držav zagovarja in brani svoj prav in so odločilne osebnosti zase (tako bi človek sodil!) prepričane, da se bore za pravico. Presodba zgodovine — povečini že zadene pravega krivca. Nepristranska in nad vse pravična sodba je pa pri Bogu. Odgovornost pred Bogom je tem težja, čim manj se med vojskovanjem uvažujejo npravstvena pravila, ki prepovedujejo moriti nedolžne: otroke, ženske, starčke, potnike, kmetovalce, trgovce itd., ki niso pod orožjem. Prav tako mora sovražnik varovati neutrjena mesta, cerkve, redovna in cerkvena poslopja, če jih nasprotnik ne uporablja za svojo brambo. — Žal je vojna razbesnelost povečini brezobzirna, kar

priča tudi sedanja vojska na severu. Koliko nedolžnih je že padlo, koliko neutrjenih mest, krajev, poslopij je že razrušenih! Koj prve dni je bilo prizadeto največje narodno svetišče in najslavnejša poljska božja pot: Cestohova. Res je, da iz zraka in iz višine vrženo smrtno in užigalno strelivo lahko po nesreči ali vsled neizvežbanosti bojevnikov pade tja, kamor ni bilo namenjeno. Vemo pa, da je med letalci mnogo takih, ki hočejo namenoma uničevati prav to, kar je katoličanu najbolj drago in najbolj sveto. In to je žalostno! Zato pa tem iskreneje prosimo: Kuge, lakote in vojske — reši nas Gospod!

»Evharištija — počelo edinosti« — pod tem geslom se pripravlja in se bo vršil 35. mednarodni Evharistični kongres, ki bo h letu od 4. do 8. septembra v topli Nici ob Sredozemskem morju. Ondotni škof je že naslovil na vernike in duhovnike svoje škofije okrožnico, v kateri jih vabi, naj se združijo z zastopniki drugih narodnosti in krščanskega vesoljstva in zberejo okrog Zakramenta edinosti in k lomljenju evharističnega Kruha. Francoska vlada je obljubila vso pomoč in tudi s posebnim zakonom dovolila za kritje stroškov izredno loterijo, ki zagotavlja vsem kupcem srečk poleg raznovrstnih dobitkov 50% popusta pri vstopninah za vse kongresne prireditve, in še druge ugodnosti.

Trpin na škofovski stolici, nadškof Edward Ropp je umrl konec julija t. l. v Poznaju, star 88 let. Dolgo vrsto let je pastiroval kot župnik med ruskimi katoličani. Zaradi izredne vneme za slavo božjo je bil imenovan za škofa v Vilni; pa prav ta apostolska gorečnost mu je nakopala pregnanstvo še za časa carističnega režima na Ruskem. Ko je bil po več letih rešen, je bil postavljen za nadškofa v Mohilevu. V svoji škofiji je dal pozidati mnogo cerkvá in kapel, ki so jih pa pozneje boljševiki razrušili. Umaknil se je pred tirani na Poljsko, kjer je sedaj umrl.

Za versko in moralno obnovo v smislu resolucij KKK naj zastavi svoje moči vsakdo, ki hoče narodu dobro. Na te resolucije (sklepe) bomo zdaj pa zdaj opozorili in posamezne zapored ponatiskovali. — V listih beremo, kako ostre postavbe obsega novi francoski zakonik za varstvo družin. Zakoncem, ki so jim otroci nezaželjeni, ali jim obtežujejo vest hudi zločini proti spočetemu življenju zaroda, narekuje zakonik občutne kazni.

Takih odredb in ukrepov pa ni treba v deželah, kjer tudi vlada skrbi, da se vsa šolska in ljudska odgoja vrši v duhu npravstvenih

načel Kristusa Kralja. — Ko Francija določa v zakoniku staršem, ki so v gmotnih zadregah, tudi denarno podporo za odrejo otrok, je to seveda hvalevredno. Toda prej je potrebna vzgoja za strah božji.

Največja verska podoba vsega sveta je postavljena na razvalinah rimske trdnjave v vasi Mas Rullier, 14 km od Lyona. Kip predodčuje Mater božjo svetega Srca. Visok je 32 in pol metra, torej precej višji kot je podoba Kristusa v Andih, na meji med Argentino in državo Chile. V podstavu je kapela. Ves spomenik tehta 1500 ton.

Vsakoletnega zborovanja nemških škofov v Fuldi so se v dneh od 22. do 24. avgusta 1939 prvič udeležili tudi škofje iz bivše Avstrije (Ostmark) in škof Weber iz Sudetov (Ljutomerice).

Redovnika v svaštvu ima ministrski predsednik Mussolini, 9. julija t. l. je imel novo mašo njegov svak, kapucinski redovnik pater Peter Krizolog. Mati novomašnika je sestra Mussolinijeve žene. Slavnostni cerkveni govor je imel škof iz Forlija.

Edina mogočnost. Zakaj bi v sedanjem pozezanju za pest zemlje moral ves svet goreti v topovskem ognju, trpeti in umirati! Ali bi se ne dalo tako narediti kot pred leti, ko sta se za žive in mrtve oboroževali dve državi: Chile in Argentina in so bili topovi od obeh strani že nastavljeni. Takrat sta nastopila pot v vsaki teh držav po en škof in pridigovala povsod mir Kristusov. Pa sta dosegla, kar so želela ljudstva na obeh straneh. Mir je bil sklenjen. Argentinci in Chiležani so si podali roke in sklenili »Treuğa Dei« — božji mir! Iz kanonov, ki so bili pripravljani za besno pokončevanje ljudi in mest — so pa vlili ogromen spomenik Kristusu Kralju, ki sedaj stoji na vrhu v Andih. Na podstav so pa vdolbli prisego:

»Prej se bo to gorovje spremenilo v prah, kot da bi ljudstva v Chile in Argentini skalila mir, ki so ga prisegla ob vznožju Kristusa — križanega.

Edina in zadnja mogočnost: Mir v Kristusu.

Umevanje redovništva. — Med Japonci vzdržujejo ženski redovi 41 katoliških srednjih in poklicnih šol. Učenk imajo na teh zavodih 11.170. Med redovnicami, ki jih je 1161, je točasno že 672 Japonk. Obenem s šolstvom vzdržujejo še 15 bolnišnic in približno 50 raznovrstnih karitativnih naprav.

Nova Španija ima sedaj tako ustavo, ki tvarne dobrine podreja dušnim in notranjim vrednotam. Ravna se po krščanskem nauku o človeški družbi in o medsebojnem razmerju med posameznikom in občestvom.

Krščanski tisk na Španskem se krepi, dasi je bilo v Madridu med državljansko vojno umorjenih tudi 44 katoliških časnikarjev. Samo od urednikov znanega bivšega katoliškega dnevnika »El Debate« jih je padlo 20 pod strahovlado marksističnih neroncev. V Madridu je pred vojno izhajalo 16 dnevnikov. Levičarski so popolnoma izginili; drugi so se pa strnili tako, da imajo sedaj pet dobro urejanih, krščanskih dnevnikov.

Pred praznikom sv. Rešnjega Telesa se je tudi letos dijaštvo visokiš šol zbiralo k skupnemu nočnemu češčenju v Monakovem. Svečanost je bila skončana s polnočnico, pri kateri je pristopilo do 500 visokošolcev in visokošolk k svetemu obhajilu.

Slutila je bližino smrti. Rimski listi so poročali, da je neka 80 letna, a še čvrsta gospa iz Barija družini povedala to-le: »Čutim, da bom še danes umrla. Peljite me v cerkev!« Domači so ji ustregli in jo peljali v cerkev sv. Roka, kjer je bila pri sv. maši in prejela tudi sveto obhajilo. Ko je po sv. obhajilu še klečala pri obhajilni mizi, se je sesedla mrtva na tla.

Za mejami. V Podkraju so dobili novega župnika g. Stefana G n j e z d a, v Lozicah pri Št. Vidu pa g. Fr. G a b r e n j a. — 6. avgusta je imel novo mašo v Trnovem pri Gorici kapucin p. Damazij (Jože Rijavec), 15. avgusta pa v Kanalu p. Ciril (Aljozij Blazič). — Za dekana tomajske dekanije je bil imenovan Jožef Glažer, župnik v Sezani.

Celovski škof dr. Adam H e f t e r, ki se je škofovski službi zaradi bolezni odpovedal, je bil imenovan za naslovnega škofa marcianškega.

Svetogorska 400 letnica bo skončana dne 8. oktobra. Takrat bo imel pontifikalno mašo na Gori apostolski nuncij pri Kvirinalu v Rimu: msgr. Fr. Borgoncini Duca. Podelil bo v imenu sv. očeta Pija XII. apostolski blagoslov. — Dvojno romanje slovenskih božjepotnikov je poteklo srečno in v splošno zadovoljnost številnih udeležencev. Prvo skupino je spremljal prevzv. g. škof ljubljanski dr. Gr. R o ž m a n, drugo pa generalni vikar prelat Ign. N a d r a h. Našim romarjem se je pridružilo tudi mnogo Slovencev iz Gorice in okolice, pa tudi od drugod (n. pr. iz pivške doline), da so skupno počastili nebeško Mater in v skupnosti poklonili svetogorski cerkvi umetno iz čipk izdelano podobo Marije, Kraljice Slovencev.

PO DOMOVINI

Nikarte se prevzeti, ampak delajte — Slovenci — v smislu sklepov, ki so bili sprejeti na KKK. Tuji časopisi so zapisali v poročilih o veličastnem mednarodnem kon-

gresu KK mnogo pohvale o Slovencih. Skrbimo, da je bomo vredni! Šibeniški tednik »Katolik« je med drugim omenil tole: »Priznajmo: To, kar je mali slovenski narod ob oni priložnosti pokazal, tega ni sposoben storiti tudi ne večji narod od njega. Slovenci morejo biti ponosni na višino svojega kulturnega življenja... Prirediti tak kongres more samo narodna duša, ki ni samo verna in taka hoče ostati, ampak ima tudi odločnost, moč in organizacije...«

Obširno, točno in z velikim spoštovanjem, pa tudi globokim umevanjem je opisal potek KKK — zlasti razprave v kongresnih dneh — urednik zagrebskega tednika »Katolički list«, g. prof. dr. N. Kolarik. Označil je važnost kongresa takole:

»Ljubljanski KKK, ki je potekel v pravi atmosferi vseobsežne krščanske ljubezni ob navzočnosti zastopnikov 20 narodov, je zopet nov dokaz, da more samo katolištvo danes združiti vse ljudi okoli enega središča v vzajemni misli in popolni slogi...«

Najbolj nas zabolí, če slišimo, da se v naših planinskih višinah ponesreči mlad človek vprav na nedeljo — dan Gospodov — ko bi moral dati Bogu, kar je božjega. Po večini so ponesrečenci ljudje, ki imajo priložnost in čas, da bi si lahko med tednom privoščili višinsko turo. Kaj neki jih zavede, da morajo onečaščeovati vprav nedeljo!

»Slovenec« 28. avgusta t. l. je opisoval smrtno nesrečo visokošolca, turista A. Z., ki se je v soboto z večernim vlakom odpravil v gore in hotel v nedeljo zjutraj preplezati desno stran stene Špika. Pot v skalne strmine je bila zanj zadnja. Prevrnil se je in obležal mrtev na kamniti steni. Upajmo, da mu je dal dobri Bog milost popolnega kesanja v zadnjih zdihljajih. — Ta žalostni primer pa bodi glasen opomin vsem turistom: Nedelja je Gospodov dan. Najprej Bogu, kar je božjega. Najprej čast božja — potem oddih in razvedrilo v lepi naravi!

Magdalenski samostan (Studenice pri Poljčanah) je dobil pred kratkim novo prijorko č. d. Zofijo Kodrič. To je sedaj prvičkrat v vsej 700 letni zgodovini tega nekdanj tako znamenitega samostana, da ga vodi Slovenka, in ta celo iz domače fare. — Skozi polnih 500 let (1290—1782) so redovnice te hiše pripadale dominikanskemu redu, o čemer govore še številni spomeniki v cerkvi in samostanu. Cesar Jožef II. je — kakor toliko drugih — tudi ta povsem kontemplativni samostan zatrl. Šele čez dobrih sto let (1885) so se tu spet naselile magdalenke iz Gor. Šlezije. Zato je med 33 redovnicami še danes nekaj Poljakinj; vse druge so Slovenke, razen dveh Nemk in dveh Hrvat. — Samo-

stanska družina ima dve skupini: korne sestre in navadne sestre. Njena glavna naloga pa je slovesna korna služba ter zadoščevalna molitev za grehe predvsem ženskega sveta. Ta samostan je torej edini kontemplativni ženski red v lavantinski škofiji. Njegova lega, daleč od šumnega sveta, v tihi soteski ob vznožju ponosnega Boča, je za ta namen povsem pripravna, kakor nalašč od Boga v ta namen ustvarjena, pravi »Studenec milosti«, kot se ta kotiček imenuje že v ustanovni listini Zofije Rogaške, katero so v srednjem veku častile studeniške nune, pa tudi pobožno ljudstvo daleč na okrog, kot svetnico.

Spominska plošča, ki je bila odkrita in blagoslovljena indijanskemu misijonarju † Lovrencu Lavtizarju v Kranjski gori (v cerkvi Marijinega vnebovzetja) dne 9. jul. 1939, bo pričala, da je bil l. 1820 ondi krščen poznejši misijonar Lavtizar. Ta neutrudljivi gorecnik za čast božjo je bil odšel na misijonsko pot skupno s škofom Baragom. V zimi l. 1858 ga je pa med burjo in viharjem objela mrzla smrt na zamrzlem Rdečem jezeru v Severni Ameriki. Mal spomenik je vzdian tudi na rojstni hiši pri Vavčarju, ki stoji 1055 m visoko. Slavnostno pridigo v cerkvi in ob rojstni hiši je imel ljubljanski škof g. dr. Rožman, sveto mašo je opravil g. prelat J. Volc, o misijonstvu sta pa imela pri jutranji, oziroma popoldanski službi božji prof. dr. Ehrlich in dr. Gracar C. M.

Kapucinska provincija: Izvoljen je bil za provincialnega predstojnika p. Linus Prah. Za gvardijana v Celju: definitor p. Kamil Požar, za namestnika p. Anton Vovk; za gvardijana v Krškem: p. Avrelj Šerik; za gvardijana v Ptuj: p. Ladislav Hazemali; za gvardijana v Škofji Loki: p. Oton Kocjan, za namestnika p. Joakim Ferk; za predstojnika v Studencih: p. Edvard Vogrin; v Osijeku: za gvardijana p. dr. Gregor Pašalič, za namestnika p. Anzelm Canjuga; v Splitu: za gvardijana definitor p. Pavel Ivakič, za namestnika p. Alojzij Novak; v Dubrovniku: za gvardijana pater Vendelin Stipčević; za vikarja definitor p. Matija Koren; v Karlobagu: za gvardijana p. Mihael Hlača, za namestnika p. Vinko Desič; v Varaždinu: za vikarja p. Maks Masič. Za prov. tajnika je bil izvoljen p. Leopold Grbavac. V Krškem: za gvardijana definitor p. Mavricij Teraš. Za definitorja je bil izvoljen p. Rafael Bogataj (Škofja Loka); za variha provincije dr. p. Odilo Mekinda in p. Oton Kocjan.

Lavantinska škofija. Nastavljen je semejniški duhovnik Jožef Mihelič za II. kaplana v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu; dr. Vincencij Bevk O. T. za kaplana pri

Vel. Nedelji. Prestavljeni so gg. kaplani: Ign. F e g u š iz Slov. Bistrice k Sv. Juriju o. j. ž.; Jakob V r a b e r od Sv. Jurija v Slov. Bistrico; Alojzij F e g u š iz Braslovč v Prihovo; Fr. K r a n j c iz Prihove v Braslovče.

»Česar je polno srce, rado iz ust gre«. Naj zato tudi me, dekleta prečenske župnije razodenemo svoje veselje, da se je ljudski misijon v Prečni tako posrečil. Res lepi so bili ti dnevi očiščevanja, ko smo se očistili, prenovili in zbudili v novo življenje.

Kakor si človek, ki je rojen slep, ne more predstavljati lepote cvetlice, tako si tudi mi, ki smo imeli omadeževane duše, nismo mogli predstavljati življenja človeka, ki je njegova duša do dna očiščena in v njej prebiva najvišji gospod — Jezus Kristus...

Lepo je bilo. Kako pa tudi ne, ko so pa gg. misijonarji privabili s svojimi lepimi govori vernike v svetišče božje, da v njih dušah zakraljuje pomlad Gospodova. Nauki, ki so nam jih polagali v duše, niso bili le nauki, ampak oporoka, ki se je hočemo za naprej držati. Pri stanovskem pouku za dekleta smo slišali tehtno svarilo, ki naj ostane zapisano v srcih vseh:

Beži pred cesto, bodi čuječa;
bisere kradejo, koder je gneča...

Z nekako čudovito naglico so potekali dnevi sv. misijona. Bližal se je sklep. V nedeljo zvečer, ko je vabil misijonski zvon, smo se zbrali v cerkvi, da slišimo poslednji klic gg. misijonarjev, najvažnejši klic, ki se glasi: Čujte in molite!

Ob slavnostnem zvonjenju se je razvila iz cerkve procesija z Najsvetejšim. Goreče baklice, ki so jih nosili verniki v sprevodu, so spremenile procesijo v reko goreče ljubezni do Gospoda našega Boga. Polagoma smo se pomikali od kapelice do kapelice in zopet proti cerkvi, kjer smo vsi glasno zapeli:

Kristus kraljui, Kristus zmaguj, v hostiji sveti nam gospoduj!

MARIJINE DRUŽINE

»Odslej me bodo blagrovani vsi rodovi...«

Marijino češčenje je tako staro kakor krščanstvo; vendar kaže zgodovina tega češčenja od stoletja do stoletja napredek in razveseljiv razvoj. Če so v prvih stoletjih Marijo častili le bolj v zvezi z Jezusom, se je od 3. stoletja dalje slava Marijina širila s tem, da so Njej na čast posvečevali cerkve: n. pr. Marijino cerkev v Efezu, baziliko Marije Snežne v Rimu in dr. Sv. Efremski je spesnil že l. 950 po Kr. prelep slavospev kot srčen izliv goreče ljubezni do prečiste Device. Od 6. stoletja dalje se nahaja Marijino ime že tudi v kánonu (tihem delu) svete maše.

Srednji vek je dvignil češčenje Marijino do bujnega razvitka. Številni slavospevi, prelepe pesmi, ki jih še danes molijo in pojejo po vsem svetu, segajo v srednji vek. V tej dobi se je razširila molitev rožnega venca, so se ustanovili razni redovi in bratovščine na čast Materi božji, so nastale cvetoče Marijine božje poti. Vse vrste upodablajoče umetnosti so tekmoval v ustvarjanju lepih Marijinih podob in kipov.

Novi vek je zbudil dolge vrste zagovornikov in branilcev Marijinega češčenja, ker so se tu in tam pojavljali tudi krivoverci. Marijanska pomlad je nastopila, ko so bile ustanovljene prve Marijine družbe za dijake. Marijine kongregacije so razpalile ogenj navdušenja za pospeševanje Marijine slave med dijaštvom po srednji Evropi. Te vzorne čete med mladimi razumniki so potegnile nase polagoma še druge sloje, ki so se v trumah oprijemali mikavnega gesla »Per Mariam ad Jesum« — po Mariji k Jezusu!

Naš čas potrebuje Marijo in Marijino češčenje prav tako, kakor prejšnja stoletja, saj je Marija naša mati in posredovalka vseh milosti. Monakovski nadškof kardinal dr. Faulhaber pravi nekje prav lepo: »Nebeški Oče svojih milosti ni obesil na nebo kot svoje zvezde, pa jih tudi ni potopil v globine morja kot bisere, ampak jih je položil v Marijino naročje. Marijine roke so vsekdar pripravljene, da jih nam dele.«

Ljubezen do Marije je prevažno udejstvovanje naše svete vere. Da se je pri nas prekoristno češčenje Marijino tako živo ohranilo in ukoreninilo, so mnogo pripomogle vprav Marijine družbe.

Po krivici se očita gorečnikom za čast Marijino in članom Marijinih družb, da niso dovolj usmerjeni v slavo Kristusovo, ki je in bodi središče vsega verskega življenja. V obrambo z mirnim srcem lahko trdimo, da je Marijinim družabnikom in družabnicam božji Zveličar prav tako središče in sonce življenja, kakor vsakemu dobremu verniku. Kongreganist hodi po najnaravnejši poti k Jezusu ob roki svoje nebeške Mater e. Zgodovina nas pa uči, da kdor se loči od Marije, se loči tudi od Kristusa.

Potrebno pa je poudariti, da je le v marijanskem življenju pravo češčenje Marijino, z drugo besedo: Marijo si moramo izbrati za zgled verskega življenja, z njo (z njenim mišljenjem) moramo moliti, sv. zakramente prejemati, cerkveno leto doživljati. Iz bogastva Marijinih čednosti bomo zajemali za naše notranje življenje, da bomo v boju zoper greh in hudo nagnjenje, prav tako tudi v značajnosti in zvestobi, v čistosti in ponižnosti,

v potrpežljivosti in krotkosti, v ljubezni do Boga in do bližnjega drugim kazali pravo pot. (Edm. Pán.)

Metlika. 6. avg. je g. prošt Alfonz Klemenčič blagoslovil praporček Marijinega vrtca drašičke šole. V zadnjem času so se preselile v večnost tri članice Marijine družbe. Najmlajša med njimi si je po nesreči nakopala zastrupljenje krvi in umrla v novomeški bolnišnici v najlepši mladostni dobi po nekaj dneh bolehanja. Naj vse sprejme Marija v svoje okrilje.

Nadgorica pri Črnučah. Ko so 10. julija poлагali v grob telo rajne Marije Mrčun, upokojene tobačne delavke, smo slišali iz ust njene tovarišice ob odprtem grobu poslovilne besede, ki so po vrednosti orisale krepostno življenje rajne članice Mar. družbe. Nič praznega besedičenja, samo resnično jedro! Slišali smo, da je vstopila pok. Marija v M. družbo že kot mlado dekle, prostovoljno in brez pritiska, in sicer v družbo, ki je ustanovljena pri uršulinkah v Ljubljani. Mar. družba ji je kazala pot v življenje; M. dr. ji ni bila breme, ampak sladak jarem. V družbi je našla oporo, pomoč, veselje, razvedrilo; vse drugo, kar je posvetnega, je odklanjala.

Ko so nekaj dni pred smrtjo pripeljali med potrkavanjem obnovljene svetniške podobe in podobo Matere božje za podružnico v Nadgorici, so ji tekle solze, ko ni mogla zraven. Vse to in vse trpljenje v boleznih je darovala za dober uspeh kongresa K. K.

RAZNO

KONGRES KRISTUSA KRALJA

*Resolucije slovenskega zborovanja
Splošna načela in smernice*

I.

Slovensko ljudstvo, zbrano po svojih zastopnikih na KKK, spoznava, priznava in izjavlja, da brez vere v Boga življenje nima namena in pomena; človeška družba pa brez vere — kakor sedanji čas glasno priča — drvi v propast.

Slovensko ljudstvo zato priznava vero v Boga in njegovega Sina Jezusa Kristusa, ga priznava za svojega Kralja ter mu obljublja in zagotavlja, da mu hoče zvesto služiti, neomajno verovati v njegov nauk in živeti po njegovih zapovedih. Čim bolj svet odpada od Kristusa, tem bolj se ga hočemo mi držati in oklepati!

II.

KKK naglašá, da se kristjani zlasti danes ne smemo zadovoljiti s površnim, polovičarskim krščanstvom; da moramo biti celi kristjani

— po duhu evangelija — v besedi in dejanju; da moramo torej krščanstvo v sebi poglobiti, mu z življenjem čast delati, na zunaj pa pogumno spoznavati.

Brezvernega sveta ne bomo premagali s tem, da se mu kolikor mogoče prilagodimo, ampak le s tem, če se mu na vsej črti odločno upremo.

III.

Katoliško ljudstvo se hoče vedno in povsod boriti za pravice Kristusa Kralja in njegove Cerkve, jih pogumno braniti, odločno nastopiti zoper vsak pojav brezverstva in zahtevati, da se načela vere in krščanske npravnosti spoštujejo in uvažujejo povsod: v zasebnem življenju, v družini, v šoli, v delavnici, v tovarni, v pisarni, v društvu, v gospodarskem in v vsem kulturnem življenju.

IV.

Ker hoče Bog, da se v si ljudje zveličajo, zato pozivlja KKK vsakega slovenskega katoličana, naj se potruzi, da ne bo le sam ves Kristusov, ampak da bo skušal kakor apostol v svojem okolju vsako Kristusu odtujeno dušo z besedo in zgledom, s krotkostjo in ljubeznijo pridobiti za Kristusa Kralja. (Dalje.)

Iz svetovne vojske je prinesel kal boleznih trnovski župnik Janko C e g n a r, bivši vojni kurat, ki je nenadoma umrl 9. septembra 1939 v Ljubljani, star 52 let. Na dan smrti je še opravil sveto mašo, štiri ure preden ga je Bog poklical, je še poročil dva para ženinov in nevest, nato mu je pa srce opešalo in odpovedalo. Poleti se je zdravil več tednov v bolnišnici. Videti je bilo, da je nevarnost odstranjena, toda odmerjene ure so potekle. Umrl je, ko se je lepo pripravil za večnost. — Poprej je več let oskrboval dušno pastirstvo in katehizacijo pri čč. ss. uršulinkah v Ljubljani, nato pa mu je bila poverjena dekanija moravška, od koder se je pred nekaj leti preselil v trnovsko mestno župnijo. Znana je bila njegova mirnost, obzirnost, skromnost, ljubeznivost in dobrosrčnost. Slovel je kot priljubljen cerkveni govornik. R. i. p.!

Duhovne vaje za dekleta bodo v Domu Device Mogočne od 14. do 18. oktobra. Pričetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina znaša 100 din. — Vodijo gg. misijonarji sv. Vinc. Pav. — Prijave: Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

Tako radi pozabimo na misijonsko dolžnost, zato nas tudi misijonska pisarna v Ljubljani (Semeniška ul. 2) včasih pozove in opozori na izredne potrebe tega ali onega misij-

jona. Tako n. pr. je prišla prošnja z misijonske postaje Glen Cowie v Južni Afriki (Transval). Tam imajo bolnišnico za črnce, ki je pa brez nujno potrebne zdravniške opreme. Pripomnimo, da med zamorci »Zulu« delujeta tudi slovenska misijonarja g. Moršer Franc in br. Poznič Val.

Miloščino v ta namen sprejema gori omejena misijonska pisarna (ček. rač. 16.629).

K NAŠIM SLIKAM

1. **Semeniška knjižnica v Ljubljani** ima na stropu Quagliieve freske, ki spadajo med najlepše bisere naše umetnosti. Umetnik je uprizoril simbol večne Luči, h kateri vodijo tri božje čednosti: vera, upanje in ljubezen. To nas uče štirje veliki latinski cerkveni učniki: sv. Ambrož, Hieronim, Avgustin in Gregor Veliki, ki sede v notranjščini okvira, ki loči nebo in zemljo. Poleg okvira na oblakih počivajo štirje drugi cerkveni učenjaki: sv. Tomaž Akvinski, sv. Bonaventura, sv. Karel Boromej in sv. Francišek Saleški. Ob straneh pa so uprizorjeni stari grški in arabski modrijani, ki tudi po svoje vodijo k večni Luči — božji Modrosti. V. S.

2. **Gospodsveta.** Prvo cerkev je posvetil slovenski apostol sv. Modest l. 753. Cerkev stoji na višini nad gosposvetsko ravnino. Pozidana je bila potem v 11. stoletju, prezidana pa v gotskem slogu v 15. stoletju. Ima dva mogočna zvonika, ki je v njih šest zvonov. Največji, vlit iz topov, vpljenjen Turkom pred Dunajem l. 1683, tehta 66 metrskih centov; drugi 21, tretji (iz l. 1700) 11. Cerkev je 50 m dolga in 18 m široka, in hrani grob sv. Modesta.

DOBRE KNJIGE

»Naša zvezda« je znan dijaški list, ki je vsega priporočila vreden. Je sicer namenjen v prvi vrsti dijaškim Marijinim kongregacijam, a je tako urejevan, da ga smemo imenovati verski list za dijaštvo. (Cena 10 din, za nedijake 15 din. — Uprava: Ljubljana, Streliška ulica št. 12.) Tako imamo sedaj v tem štirinajstdnevem glasilu nadaljevanje najmanjšega verskega lističa z imenom »Lučka«, ki je sila priljubljena med mladino osnovnih šol. »Naša zvezda« pomaža dijaku in dijakinji živeti res krščansko, reševati razne težave in dvome, ohraniti poštenost in neomadeževanost in utrjevati krščansko značajnost. »Naša zvezda« tudi lepo spopolnjuje naš mladinski list »Vrt«, ki je nastopil že sedemdeseti letnik. Povzpel se je pod spretnim sedanjim uredništvom do najuglednejšega in najlepšega mladinskega leposlovnega in vzgojnega lista, ki je urejevan v duhu krščanskih vzgojnih načel. Za njim stoji naše katoliško učiteljstvo, ki je združeno v naši »Slomškovi družbi«.

Družbenik Marijin. Te dni izide v založbi Ničman: Molitvenik za Marijine družbe v prenovljeni, popravljeni in spopolnjeni sedmi izdaji, ker je zadnja izdaja že davno pošla. Z novo knjižico bo ustrezno vsem kongregacijam, pa tudi drugim častilcem Marijinim.

Devet blagoslovnih pesmi za mešani zbor je uglasbil V. Vodopivec in odobril ljubljanski ordinariat. (Izdal Roman Pahor, Zapuže-Ljubljana. Cena 12 din; glasovi po 4 din.)

Udomačenih blagoslovnih pesmi v pravih harmonizacijah ne bomo izpodirali, saj je med njimi mnogo takih biserov, ki jih zob časa ne ogloja. Mnogo je pa tudi manj privlačnih, ki se jih naveličamo zlasti tam, kjer imajo vsak dan večerne litanije z blagoslovom. Da se nudi priložnost izbire, pozdravljamo zato vsako novo zbirko blagoslovnih skladb, če so uporabne. Od novih Vodopivčevih se bodo po naši sodbi kakšne štiri lahko udomačile, dasi so pevne, lahke in priključive tudi druge.

Sodelujmo s Cerkvijo pri njenem bogoslužju! Ko sta pred več kot tisoč leti naša sveta apostola Ciril in Metod začela delovati med Slovani, sta jasno spoznala, kolike važnosti je, da se ljudstvo z razumnostjo udeležuje sv. bogoslužja. Zato sta z velikim trudom in z žrtvami prevedla bogoslužne knjige na slovanski jezik in vpeljala slovansko bogoslužje. Pri tem delu sta našla, kot beremo v dr. Grivčevi knjigi »Slovenski knez Kocelj«, za slombo pri tedanjih papežih, ki so ju velikodušno podpirali. Tudi v sedanjem času si prizadeva tako imenovano »liturgično gibanje« med drugim tudi za to, da dobi ljudstvo v domačem jeziku molitve in pesmi, ki se molijo in pojo pri sv. maši in drugi božji službi. Doslej smo poleg »Obrednika« dobili dr. Pečjakovo »Večno življenje«, Voduškov »Svete maše« in dr. Vrečarjev »Kristus kraljuj«. Te knjige so mnogim veliko pripomogle, da se posebno pri sv. maši veliko bolj oklepajo sv. Cerkve v njenih molitvah. Kakor čujemo, se pripravlja tudi celotni misal. Želimo, da bi kmalu izšel. Molitve, ki jih rabi sv. Cerkev pri svojih bogoslužnih opravilih, so zelo globoke in so na zunaj včasih nekoliko raskave; ako se pa potrudimo, se dokopljemo do sladkega jedra, ki je v teh molitvah. Če se v naših vsakdanjih molitvah in pri sv. maši navadimo moliti s sv. Cerkvijo, tedaj nas te molitve in berila privedejo k viru vseh milosti, k sv. obhajilu. Zato vidimo, da kjer se pospešuje liturgično gibanje, prinaša tudi sv. obhajilo kot sad sv. maše vidne in trajne sadove. Kakor so ob času sv. Cirila in Metoda papeži podpirali delo za bogoslužje, tako tudi sedanja papeži vneto podpirajo liturgično gibanje, ki je izredne važnosti za obnovo verskega življenja. Zato naj tudi list »Božji vrelci«, ki je prevzel to važno nalogo liturgične obnove, najde pot v naše slovenske hiše, zlasti do članov KA. (»Božji vrelci« se imenuje list-mesečnik na 20 straneh, ki je opremljen z izvirnimi verskimi slikami, in uvajajo v čim tesnejše sodelovanje s sv. Cerkvijo v njenem bogoslužju. Celoletna cena: 10 dinarjev. Naroča se: Misijonska tiskarna Groblje, p. Domžale.)

PROŠNJE IN ZAHVALE

E. L. se zahv. presv. Srcu J. in M., sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Tereziji Deteta Jezusa za ljubo zdravje in za večkratno uslišanje. Obenem priporoča še za naprej sebe in celo družino. — A. V. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomocnici in sv. Mali Cvetki za zboljšanje zdravja in se še nadalje priporoča. (Dar 100 din za Bogoljubov tiskovni sklad.) — Priporoča se sv. Tadeju in † Ign. Knobleharju in molitvi dobrih src za pomoč v težki pravni stvari, gmotnih zadevah in boleznih: E. M. + R.

M. B. J. se priporoča Materi božji, sv. Boštjanu, sv. Ani, sv. Lenartu, sv. Antonu Pad. in † Tereziji Ledochovski za zdravje v hudi bolezni.

VSEBINA: Clanki: Po kongresu Kristusa Kralja. (J. Simenc.) — Kongresu trajno življenje. (A. Č.) — „Pa izstopim iz Katoliške Cerkve!“ (Dr. A. Zdešar, C. M.) — KA pa verska in katoliška društva. (Prof. A. Strupi.) — Na očetov klic: 10. Sredi dela. (J. Langerholz.) — Ob letošnjem godu sv. Terezije Det. J. — Listek: Dve služkinji. (J. Plestenjak.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. Mar. družine. Razno: Dobre knjige. Odgovori. Prošnje in zahvale.

Cena »Bogoljubca«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 Lir, v Češko-slovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubca« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubca« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za oktober 1939.

Splošni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
 Od brezboštva in novega poganstva okuženi narodi. | Več misijonskih poročil v listih.

Mesečni zavetnik: Sv. Marjeta Alakok (17.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1 2 3 4 5 6 7	Nedelja 18. pob. Remigij Angel varuhi Terezija Det. Jezusa Francišek Ser. Plačid in tov. Bruno, spozn. Rožnov. M. b.	Apostolstvo mož in fantov Priporočanje angelom varuhom Gojitev notranjega življenja Redovi sv. Franciška Mir med narodi Posvetitev družin Sreu Jezus. Pogostna molitve rožnega venca	Ljublj. lazaristi Dovlje Tomšelj Gornji Logatec Ambrus Bloke Ljublj., Sp. Šiška	Laško Loka pri Zid. m. Dol pri Hrastniku Sv. Rupert nad L. Sv. Jedert nad L. Razborje Trbovlje
8 9 10 11 12 13 14	Nedelja 19. pob. Brigita Dionizij, škof Francišek Borg. Materinstvo M. D. Maksimilijan, škof Edvard, kralj Kalist, papež, mnč.	Naša Katoliška akcija Češčenje sv. Eme pri nas Češčenje presvete Eucharistije Krščanske matere Zadeve naših škofov Oblastniki, voditelji narodov Verski duh v katoliških društvih	Rovte Polom Smihel pri Žužemb. Vodice Sv. gora Rob Ljublj., Mar. dom	Trbovlje Sv. Miklavž nad L. Sv. Marijeta pri R. Sv. Lenart nad L. Sirje Jurklošter Sv. Jurij ob Pes.
15 16 17 18 19 20 21 22	Nedelja 20. pob. Terezija V. Gal. opat Gerard Marjeta Alak., dev. Luka, evangelist Peter Alkant., sp. Janez Kancij Uršula, dev. m.	Karmeličanke Posvetitev samega sebe Sreu J. Castilei in prijatelji Srca Jezus. Vzgoja gorečih apostolov Sveta ura, duše-žrtve Mladina po šolah Uršulinke, njihovi zavodi	Selo, Karmel Bohinjska Bela Kovor Horjulj Golo Sv. Vid nad Cerkn. Ljublj., uršulinke	Videm Brežice Murska Sobota Brežice, frančiškani Cankova Brežice, bol. k. Gornja Lendava
23 24 25 26 27 28	Nedelja 21. pob. Misijonska Severin, spozn. Rafael, nadangel Gavdenij, škof Evarist, papež Frumencij, škof Simon in Juda	Naši misijonarji in misijonarke Izvršitev sklepov kongresa K. K. Zaupanje v božjo previdnost Težko skušani, preganjeni Zaupanje v Boga v težavah Duhovne vaje, Ljudski misijon Preganjeni katoličani	Škofja Loka St. Urška gora Dol pri Ljubljani Spodnji Brnik Jezersko, Sv. A. Ig Crnuče	Rajhenburg Rajhenburg Rajhenburg, trap. Rajhenburg, trap. Sevnica Gornji Petroveci Pišec
29 30 31	Nedelja 22. pob. Kristus Kralj Alfonz Rodr., sp. † Volbenk, škof	Da bi nam Kristus vladal Hrepenenje po kršč. popolnosti Umiraajoči. Ta mesec umrli	Rudnik Lom Radovljica	Kančovci Bizeljsko Dobova

Odpustki za oktober 1939.

I. Odpustki za ves oktober.

1. Kdor izmoli tretji del rožnega venca (pet odstavkov) v cerkvi ali doma, dobi vselej odp. 7 let. 2. P. o. na r. v. nedeljo ali v osmini pod navadnimi pogoji prejmejo oni, ki na praznik in vsak dan v osmini izmoli vsaj tretji del r. v., če obenem obiščejo cerkev. 3. P. o. zadobe katerikoli dan oni, ki po omenjeni osmini tekem oktobra vsaj 10 dni odmolijo tretji del rožnega venca.

II. Odpustki ob določenih dneh oktobra.

1. **Nedelja, prva v m., rožnovenska.** Od večeraj opoldne pa do danes opolnoči dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena r. v. br., vsi verniki p. o. pod navadnimi pogoji, in sicer tolikokrat, kolikokrat obiščejo cerkev (oz. kapelo) in tam molijo p. n. sv. o. šestkrat »Oče naš...«, »Zdrava Marija...« in Čast bodi. Odpustki se lahko darujejo tudi dušam v v. Vrh tega čl. r. v. br. tri p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. **Sreda, prva v m. Sv. Francišek Ser.** P. o.: 1. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.; 2. vsem vernikom v vsaki cerkvi pod navadnimi pogoji.

5. **Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T.** kakor jutri.

6. **Petek, prvi v m. Sv. Marija Franciška.** P. o.: 1. vsem, ki prejmejo spravn. sv. obh., nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. S. in molijo p. n. sv. o.;

2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.; 4. istim, kakor 10. dan.

7. **Sobota, prva v m. P. o. vsem,** ki prejmejo sv. z. opravijo kakšno nabožno vajo na čast Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

10. **Torek, Sv. Danjel in tov. P. o. vsem** vernikom v cerkvah treh redov sv. Franciška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne.

11. **Sreda, Materinstvo Device Marije.** Osmina sv. Franciška. P. o.: 1. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 2. istim kakor večeraj.

12. **Četrtek, Sv. Serafin.** P. o. istim kakor 10. dan.

15. **Nedelja, Sv. Terezija.** P. o.: 1. danes ali v osmini vsem vernikom v karmeliških cerkvah; čl. škap. br. karmelske M. b. tudi v žup. e., če ne morejo obiskati redovne; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor 6. dan; 4. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjanje sv. vere in p. n. sv. o.

19. **Četrtek, Sv. Peter Alkantarski.** P. o. istim kakor 10. dan.

21. **Sobota, Sv. Uršula.** P. o. čl. br. sv. Uršule danes ali v osmini v br. e.

26. **Četrtek, Bl. Bonaventura.** P. o. istim kakor 10. dan.

28. **Sobota, Sv. Simon in Juda.** P. o. čl. družbe sv. Petra Klav. kakor 15. dan.

29. **Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem,** ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.

**Ali je Vaša hiša
naročena**

na edini
slovenski katol. dnevnik

SLOVENEK

Ako ne, pišite takoj na
upravo „Slovenca“ v Ljub-
ljani, da Vam ga pošljejo
brezplačno na ogled. Brez-
dvomno Vam bo ugajal!

Agitirajte za Bogoljuba!

Trgovina H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

priporoča lepe kipe Matere božje
vseh velikosti po nizki ceni, pri-
merne za oktobersko pobožnost

Kartuzijanski samostan

Pleterje v Sloveniji (pod Gorjanci) spre-
jema brate lajike med 20. in 35. letom.
Prednost imajo rokodelci in poljedelci.
Za izobrazbo zadostuje osnovna šola. —
Podrobnejša navodila daje: Kartuzija Ple-
terje, pošta Št. Jernej, Dravska banovina.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBRESTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V S A K Č A S
IZPLAČLJIVE, OBRESTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

Jugoslovanska tiskarna

v Ljubljani

Kopitarjeva ul. 6

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine, bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

knjigotiska, litografije ali bakrotiska

I z d e l u j e t u d i
vse za ilustriranje tiskovin po-
trebne osnutke, risbe, predloge in

klišeeje

Postrežba točna   ◆   ◆   Umerjene cene

